

การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา
ของสถานศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนลิตีส์กอร์

นายกาญจน์วัฒน์ พรหมหา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนง

วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Assessing the Impact of an Educational Policy That Transfers Public
Basic Level Schools to be under the Supervision of the Local
Administration Organization on Schools' Educational Resource
Readiness Using Propensity Score Analysis Technique

Mr. Kanjanawat Prommaha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขึ้น พื้นฐาน สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้าน ทรัพยากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนสตี สกออร์
ชื่อและนามสกุล	นายกาญจนวัฒน์ พรหมหา
แขนงวิชา / วิชาเอก	แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณั ้งดกระโทก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี ฒ นคร

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัฒนสุนทร)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณั ้งดกระโทก)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี ฒ นคร)	

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนีสตีส์สกออร์

ผู้วิจัย นายกาญจน์วัฒน์ พรหมหา รหัสนักศึกษา 2642500595

ปริญญา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ จัตตระโทก (2) รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี วัฒนคร ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) ประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนีสตีส์สกออร์

กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนและไม่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างละ 230 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ความตรงเชิงเนื้อหา .86-1.00 ความเที่ยงของแบบตรวจสอบรายการ 31 ข้อ เท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิคโพรเพนีสตีส์สกออร์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอน มีดังนี้ (1.1) ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกและสะเต็มศึกษา พร้อมและมุ่งมั่นจัดการเรียนรู้ดังกล่าวระดับปานกลาง ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรได้ระดับปานกลาง (1.2) งบประมาณจัดซื้อสื่อการศึกษาและทุนเสมอภาคมีเพียงพอ แต่เงินสนับสนุนภายนอกเพื่อการจัดการศึกษามีไม่เพียงพอ และ (1.3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนและสื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ ยกเว้นจุดให้บริการสัญญาณไวไฟ และ 2) เมื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนโดยปรับแก้ด้วยคะแนนโพรเพนีสตีส์แล้วพบว่า นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษา ส่งผลดีต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาโดยรวม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตามประเภทความพร้อม พบว่า นโยบายส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ แต่ไม่ส่งผลต่อความพร้อมด้านบุคคลและงบประมาณ

คำสำคัญ การประเมินผลกระทบ การถ่ายโอนสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทรัพยากรทางการศึกษา เทคนิคโพรเพนีสตีส์สกออร์

Thesis title: Assessing the Impact of an Educational Policy That Transfers Public Basic Level Schools to be under the Supervision of the Local Administration Organization on Schools' Educational Resource Readiness Using Propensity Score Analysis Technique

Researcher: Mr. Kanjanawat Prommaha; ID: 2642500595;

Degree: Master of Education (Educational Measurement and Evaluation);

Thesis advisors: (1) Associate Professor Dr. Sungworn Ngudgratoke;(2) Associate Professor Dr. Nalinee Na Nakorn ; Academic year: 2023

Abstract

The purposes of the research were to 1) examine the educational resource readiness of public basic level schools transferred to be supervised under the Local Administrative Organization and 2) evaluate the impact of the policy on transferring public basic level schools to the Local Administrative Organization on regarding to their educational resource readiness when using propensity score analysis technique.

The sample included schools under the Local Administrative Organization transferred from the Office of the Basic Education Commission and non - transferred schools under the Office of the Basic Education Commission; 230 schools from each groups were selected by multi-stage sampling. The research tool was the questionnaire on schools educational resource with content validity indices of 0.86-1.00 and reliability coefficient 0.84. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and propensity score analysis technique.

The results showed that 1) educational resource readiness was as follows. (1.1) Teachers were able to organize active learning and STEM education, ready and determined to organize such learning at moderate level. The administrators were able to solve the problem of a shortage of resources and personnel at moderate level. (1.2) The budget for purchasing educational mediums and equitable fund were sufficient. However, external financial support for educational management was insufficient. (1.3) Learning facilities and technological media were insufficient except Wi-Fi signal service points. 2) In overall, when controlling for confounding variables using propensity score, the school transfer policy had a positive impact on educational resource readiness. When considering different types of readiness, it was found that the policy had a positive impact on materials, equipment readiness, but had no impact on personnel and budget readiness.

Keywords : Impact Assessment, Transfer of Schools, Local Administrative Organization, Educational Resource, Propensity Score Analysis Technique

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จและมีความสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณัฏ์ ภัทระโทก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี ฌ นคร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อคิด คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจนให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัฒนสุนทร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ชาตรีพิท สื่อนิ นายวสันต์ กิวัฒนา นางสาวนุศรา ประสงค์ยิ่ง ดร.วัชรศักดิ์ สงค์ปาน นายจักรพงษ์ ทิพย์ปัญญา นางสาวกรวิภา ทับไทร และ ดร.นพรัตน์ ไบยา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยและได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมทั้ง สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สละเวลาตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัย เพื่อนแขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนสมาชิกการศึกษา เพื่อนครูบุรีรัมย์ ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงจะมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในอนาคตต่อไป

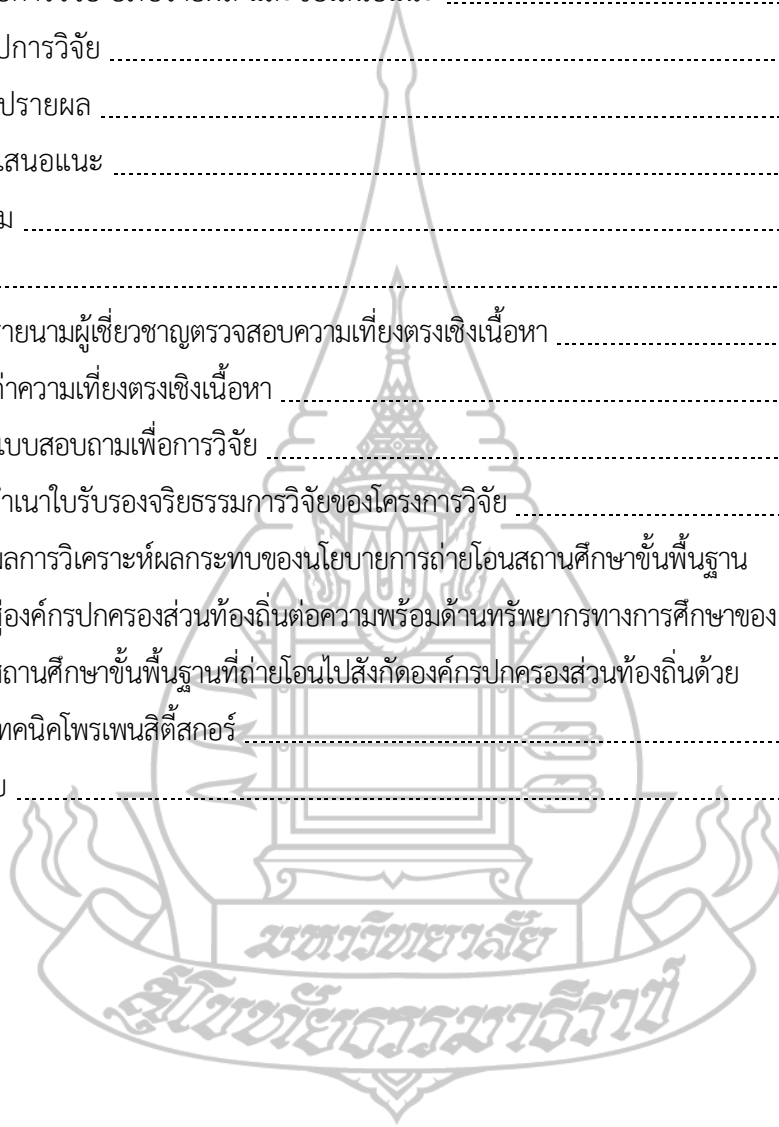
นายกฤษฎาวัฒน์ พรหมหา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	9
ทรัพยากรทางการศึกษา	23
การประเมินผลกระทบของนโยบายด้วยเทคนิคโพรเพนสตี้สกออร์	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	52
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปการวิจัย	86
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	99
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	100
ข ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	104
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	107
ง สำเนาใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของโครงการวิจัย	113
จ ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เทคนิคโพรเพนสตีส์กอร์	115
ประวัติผู้วิจัย	131

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	เกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลักษณะการจัดการศึกษาตามผลการประเมิน 22
ตารางที่ 3.1	จำนวนและร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน 42
ตารางที่ 3.2	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำแนกตามขนาด 43
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) 54
ตารางที่ 4.2	ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลพื้นฐานกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) 54
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 56
ตารางที่ 4.4	จำนวนและร้อยละของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 59
ตารางที่ 4.5	จำนวนและร้อยละของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 60
ตารางที่ 4.6	ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) 62
ตารางที่ 4.7	ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) 63
ตารางที่ 4.8	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ตามกลุ่ม quintile 66
ตารางที่ 4.9	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนสถานศึกษาในเมือง (Urban) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนส์ตี้สเกอร์ 66

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนอัตราส่วน นักเรียนต่อครู (RatioST) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	67
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็ง ของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Alumni_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	68
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็ง ของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	69
ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้าน ทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 1 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	70
ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อม ด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 2 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	71
ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อม ด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม Quintile 3 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	72
ตารางที่ 4.16 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อม ด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 4 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	73
ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อม ด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม (\bar{d}) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์	75
ตารางที่ 4.19 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม ($S_{\bar{d}}$) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์	75
ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลรายข้อระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	77
ตารางที่ 4.21 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล (\bar{d}) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์	78
ตารางที่ 4.22 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล ($S_{\bar{d}}$) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์	78
ตารางที่ 4.23 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณรายข้อระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	80
ตารางที่ 4.24 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ (\bar{d}) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์	80
ตารางที่ 4.25 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ ($S_{\bar{d}}$) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์	81
ตารางที่ 4.26 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์รายข้อระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.27 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ประเภทวัสดุอุปกรณ์ (d) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปร แทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์	83
ตารางที่ 4.28 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทาง การศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ (S_d) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรก ซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์	83
ตารางที่ 4.29 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ก่อนและหลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วย ค่าโพเพนลิตีส์กอร์	84

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุค thailand 4.0 ที่เป็นการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมเพื่อไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” และการจัดการศึกษาของประเทศไทยก็ได้มีการเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน นอกจากนี้รูปแบบการจัดการศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนไปจากเดิม คือ เป็นการเรียนแบบผสมผสาน (hybrid learning) ที่เป็นการนำการเรียนแบบออนไลน์ควบคู่ไปกับการเรียนในห้องเรียน การเรียนในลักษณะนี้จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สามารถใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ และช่วยเพิ่มศักยภาพในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนไม่มากก็น้อย แต่สิ่งสำคัญคือสถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือ โดยเฉพาะด้านทรัพยากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ เพราะการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพนั้น จำเป็นต้องมีทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการศึกษาต่าง ๆ มิเช่นนั้นอาจส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากรายงานของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2559) ที่พบว่าความพร้อมของทรัพยากรทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทรัพยากรทางการศึกษายังเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และรายงานของสุชาติ ปัทมวิภาต (2558) ที่พบว่าการจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งทรัพยากรด้านบุคคล ด้านวัสดุการเรียน และด้านการเงิน ล้วนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการเรียนรู้ของนักเรียน

นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดในเป้าประสงค์ของแผนดังกล่าวว่าให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสม โดยต้องมีอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความได้เปรียบทางด้านทรัพยากรทางการศึกษา ดังจะเห็นได้จากสถานศึกษาใน

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ตั้งใกล้ชิดกับชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ทุกคนในท้องถิ่นสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกอีกด้วย (สุรัสวดี พุ่มพยนต์, อำพา แก้วกำกวง และวาทัญญู ใจบริสุทธิ์, 2562)

นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษา นับเป็นส่วนสำคัญที่สามารถช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดแคลนทรัพยากร ให้มีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นได้ ดังจะเห็นได้จากก่อนการเริ่มต้นดำเนินนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดงบประมาณอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดสรรงบประมาณให้แก่นักเรียนเป็นเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวทุกคนเท่า ๆ กันตามระดับการศึกษาอาทิ ระดับประถมศึกษา คนละ 550 บาทต่อหัวต่อเทอม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คนละ 900 บาทต่อหัวต่อเทอม นอกจากนั้น เงินอุดหนุนค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน ค่าอาหารกลางวัน ค่าเสื้อผ้าและวัสดุเครื่องแต่งกายนักเรียนจะจัดสรรให้เพียงนักเรียนยากจน การจัดสรรงบประมาณดังกล่าว ไม่คำนึงถึงสภาพ บริบทและความแตกต่างระหว่างตัวนักเรียนและสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาขนาดเล็กได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อกระบวนการจัดการศึกษา เพราะงบประมาณส่วนหนึ่งต้องนำไปจ่ายเป็นค่าสาธารณูปโภค และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของสถานศึกษา รวมถึงยังได้กำหนดอัตราค่าจ้างครูจากการคำนวณจำนวนครูโดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จึงทำให้สถานศึกษาเกิดสภาวะขาดแคลนครู มีจำนวนครูไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา (กวินทร์เกียรติ นนธ์พล, 2551) แต่ทั้งนี้ หากสถานศึกษาใดมีงบประมาณด้านการศึกษาไม่เพียงพอหรือขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาในส่วนตัว สามารถขอรับงบประมาณเงินอุดหนุนร่วมกับสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะของการจ้างครูการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็น นอกจากนั้น สถานศึกษายังสามารถขอรับเงินสนับสนุนจากสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมได้ อาทิ เงินสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เงินสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้ งบประมาณดังกล่าวเป็นการส่งเสริมการศึกษาให้แก่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้ถ่ายโอนมา (กระทรวงมหาดไทย, 2552) อย่างไรก็ตาม เมื่อเริ่มดำเนินการถ่ายโอนสถานศึกษาตามนโยบาย โรงเรียนที่ถ่ายโอนมาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมากกว่าร้อยละ 80 ของโรงเรียนทั้งหมดที่ถ่ายโอน และมีโรงเรียนขยายโอกาสถ่ายโอนมาด้วยโดยแรงจูงใจของโรงเรียนที่ตัดสินใจถ่ายโอนสถานศึกษา คือ ความขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรครู ซึ่งทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เป็นเพราะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียนในสังกัดจำนวนมาก และมีงบประมาณที่จำกัด จึงทำให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนทุกแห่งมีความพร้อมในการจัดการศึกษาได้ ดังนั้น โรงเรียนจึงเลือกถ่ายโอนสถานศึกษาไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมของงบประมาณมากกว่า (พงศ์ทัศ วนิชานันท์, 2559) นอกจากนี้ มีโรงเรียนที่ตัดสินใจถ่ายโอนมา เพราะเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ และอยู่ในเกณฑ์ที่จะถูกยุบสถานศึกษา ซึ่งหากยังคงสถานะเดิมอยู่ในสังกัดเดิม

จะไม่สามารถพัฒนาโรงเรียนต่อไปได้ เนื่องจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถดูแลโรงเรียนในสังกัดที่มีอยู่จำนวนมากได้อย่างทั่วถึง จึงมีการตัดสินใจถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะสังกัดท้องถิ่นมีงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน โดยเฉพาะอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การติดเครื่องปรับอากาศห้องเรียน ห้องพักครูอาจารย์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น รวมถึงมีเงินรางวัลประจำปี (โบนัส) (ธนภัทร ใจเย็น, 2556) จากสภาพปัญหาของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบกับแรงจูงใจของโรงเรียนที่ตัดสินใจถ่ายโอน จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาที่ถ่ายโอนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา

ภายหลังการดำเนินการถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีเสียงสะท้อนในเชิงลบเกี่ยวกับความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไป รวมถึงผลการดำเนินงานตามนโยบายที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ดังจะเห็นได้จากรายงานผลศึกษาความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พบว่าด้านความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กไม่มีประสบการณ์และไม่มีขีดความสามารถในการจัดการศึกษา ขาดงบประมาณ บุคลากร และวิธีการบริหารจัดการศึกษาจัดการศึกษา อีกทั้งบุคลากรด้านการศึกษาที่มีจำนวนจำกัดและบุคลากรมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้การดำเนินการจัดการด้านการศึกษาไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการด้วยระบบอุปถัมภ์ โดยมีการจัดสรรที่ไม่เป็นธรรม ไม่ทั่วถึง และไม่เหมาะสมในการจัดสรรทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งภาครัฐส่วนกลางจัดสรรเงินงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอ (ชินจิตต์ วงษ์พนัส, บุญทัน ดอกโรสสง, สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ และนายบุญเรือง ศรีเหรียญ, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลศึกษาศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่พบว่าศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ อบต.บ่อเบี้ย มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง โดย อบต.บ่อเบี้ย ไม่มีแผนในการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาที่ชัดเจนและครอบคลุมในการพัฒนาในเรื่องการศึกษาในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสในรูปแบบที่ชัดเจน (พุดมินาท พันแพง และชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2561)

สภาพปัญหาที่พบของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปยังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดข้อสงสัยในศักยภาพของการจัดการทรัพยากรทางการศึกษา รวมถึงความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไป เพราะในเมื่อสถานศึกษาถ่ายโอนไปแล้วควรมีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไป รวมถึงประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อ

ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาว่าสถานศึกษาที่ได้ทำการถ่ายโอนไปนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ และนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อหรือมีประสิทธิผลอย่างไร ด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์ ซึ่งเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์สามารถแก้ไขข้อจำกัดเมื่อต้องการประเมินผลกระทบแล้วการประเมินเชิงทดลองใช้ไม่ได้ เนื่องจากกลุ่มที่นำมาศึกษามีภูมิหลังหรือสภาพบริบททั่วไปที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามของกลุ่มที่ศึกษา และเทคนิคนี้จะช่วยควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนก่อนที่จะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อ เป็นผลให้ข้อสรุปที่ได้มีความคลาดเคลื่อนน้อย เพราะปราศจากการถูกรบกวนจากตัวแปรแทรกซ้อน และเป็นข้อสรุปที่มาจากผลของนโยบายอย่างแท้จริงเพียงอย่าง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 เพื่อประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์

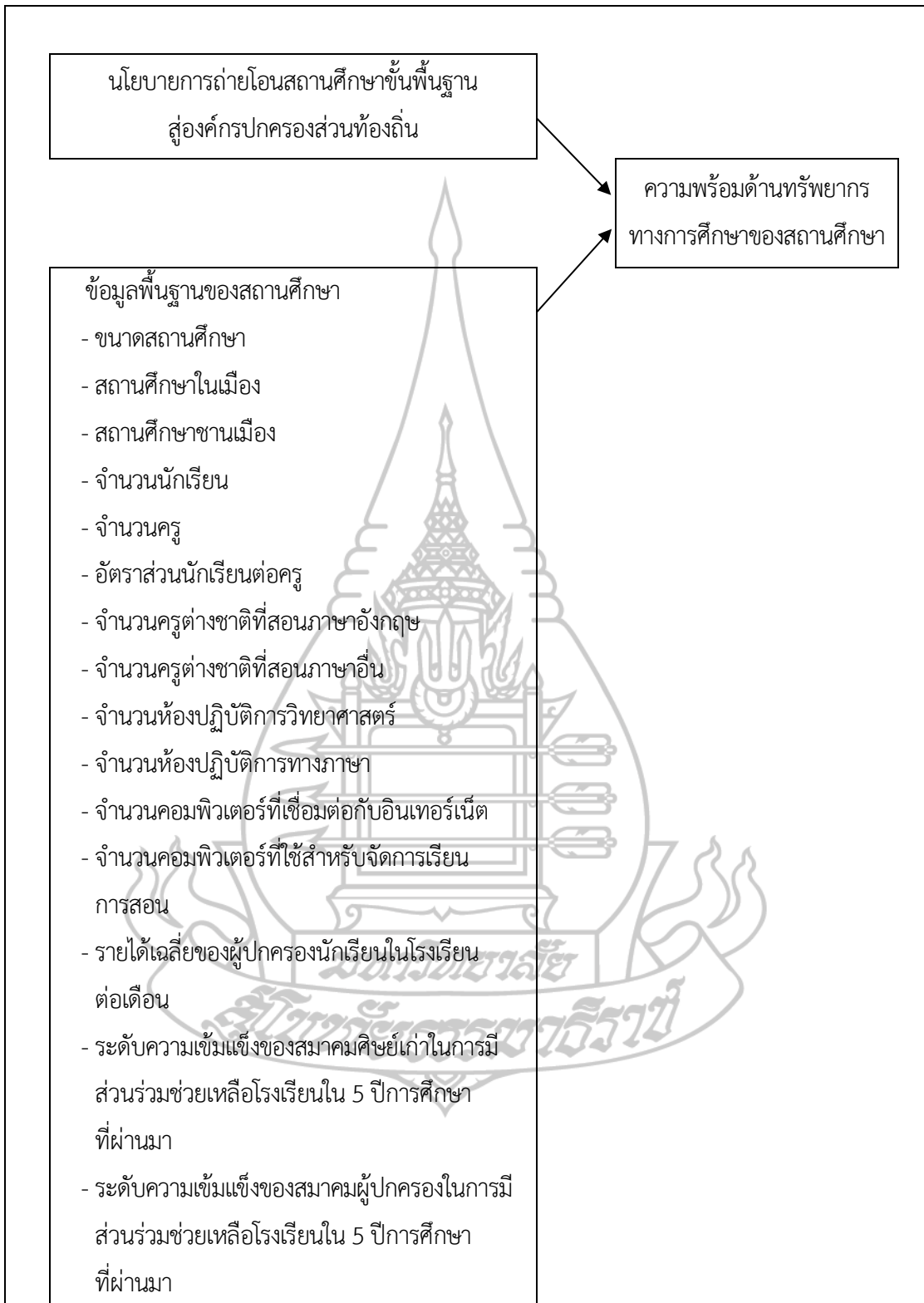
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากได้ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการถ่ายโอนสถานศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ด้านบุคลากร พบปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนอัตรากำลังของข้าราชการสายการสอน สายบริหารสถานศึกษาและสายบริหารการศึกษา ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และอาคารสถานที่ พบปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาบางรูปแบบมีข้อจำกัดด้านพื้นที่และงบประมาณ ทำให้ขาดแคลนห้องปฏิบัติการภาษาเฉพาะด้าน ห้อง ICT คอมพิวเตอร์ และมีอินเทอร์เน็ตโรงเรียนไม่พอเพียงต่อการใช้งาน ด้านงบประมาณ พบปัญหาการได้รับการโอนเงินประมาณอุดหนุนล่าช้า ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดแต่อย่างไรก็ตาม ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่าง

สถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสถานศึกษาที่ไม่ได้ถ่ายโอน ต้องคำนึงถึงภูมิหลังหรือสภาพบริบททั่วไปของสถานศึกษาที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้สรุปได้ว่าความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปเป็นผลที่มาจากนโยบายดังกล่าว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคโพรเพนสิตี้สกออร์ในการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่มาจากข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภูมิหลังและสภาพบริบททั่วไปของสถานศึกษา ที่อาจจะส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ผลที่ได้จากการใช้เทคนิคโพรเพนสิตี้สกออร์ในการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน จะทำให้ทราบถึงผลที่มาจากนโยบายต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาในแต่ละสังกัดที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ขนาดสถานศึกษา, สถานศึกษาในเมือง, สถานศึกษาชานเมือง, จำนวนนักเรียน, จำนวนครู, อัตราส่วนนักเรียนต่อครู, จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ, จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น, จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์, จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา, จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต, จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน, รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน, ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปี การศึกษาที่ผ่านมา และระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปี การศึกษาที่ผ่านมา และได้กำหนดให้ตัวแปรต้น คือ นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ในการประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยทำการประเมินผลกระทบจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์ โดยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทบุคคล ซึ่งจะเป็นความรู้ ความพร้อม และความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ของครู รวมถึงความสามารถของผู้บริหารในการแก้ไขปัญหา 2) ประเภทงบประมาณ ซึ่งจะเป็นงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนได้รับการจัดสรร รวมถึงการสนับสนุนจากภายนอก และ 3) ประเภทวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ สื่อสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ การให้บริการเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน และได้มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนจากข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาซึ่งเป็นสภาพบริบททั่วไปของสถานศึกษา จำนวน 15 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา, สถานศึกษาในเมือง, สถานศึกษาชานเมือง, จำนวนนักเรียน, จำนวนครู, อัตราส่วนนักเรียนต่อครู, จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ, จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น, จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์, จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา, จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต, จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน, รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน, ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปี การศึกษาที่ผ่านมา และระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปี การศึกษาที่ผ่านมา

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 – 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 538 โรงเรียน

5.2 ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 สถานศึกษาจะได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการรายงานผลสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สะท้อนถึงความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีทิศทางในการกำหนดแนวทางในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น ภายหลังจากทราบว่า อะไรคือผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีที่เป็นผลกระทบทางบวกจะเป็นปัจจัยที่เป็น แรงผลักดันหรือสนับสนุนให้ดียิ่งขึ้น กรณีที่เป็นผลกระทบทางลบ ที่ทำให้สถานศึกษาขาดความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา สถานศึกษาจะได้กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากท้องถิ่น หรือแนวทางการประสานขอรับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

6.2 เครือข่ายประชาสังคม ชุมชนริ้วรู้และเข้าใจผลกระทบที่เกิดขึ้นของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ไม่ว่าจะผ่านทางบวกและทางลบ จะเข้ามาให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการเอื้อเพื่อสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ปรากฏชาวบ้าน หรือระดมทุนทรัพย์ในการจัดซื้อทรัพยากรทางการศึกษาที่ยังขาดแคลน เช่น หนังสือเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ คอมพิวเตอร์ สิ่งก่อสร้าง รวมไปถึงการจัดสรรครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีเพียงพอต่อความต้องการ เพื่อให้นักเรียนในชุมชนมีทรัพยากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนรู้ เป็นผลทำให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนมายังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษามากยิ่งขึ้น และเมื่อสถานศึกษามีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาจะทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.3 กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยจะได้รับสารสนเทศที่เป็นผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบเพื่อจัดทำแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในท้องถิ่น แนวทางการประสานและขอรับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา แผนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เช่น เงินอุดหนุนทั่วไป ด้านการศึกษา เงินอุดหนุนสำหรับส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาของท้องถิ่น หรือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเรียนแบบเผชิญหน้ากับการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือผ่านดาวเทียม ใช้พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลครุภัณฑ์ของสถานศึกษา เช่น ระบบจัดการครุภัณฑ์ออนไลน์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.1 ที่มาของการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.3 สาระสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.2 แนวทางการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา
3. การประเมินผลกระทบของนโยบายด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์
 - 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์
 - 3.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 ที่มาของการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจโดยมีใจความสำคัญคือ รัฐต้องดำเนินการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐาน

แห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น สอดคล้องกับ ส่วนที่ 4 แผนนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ที่ได้กล่าวว่า รัฐต้อง ดำเนินการตามแผนนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม โดยต้องส่งเสริมและ สนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นจะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ช่วยแบ่ง เบาภาระจากส่วนกลางได้มากขึ้น และยังเป็นกรให้อำนาจแก่ประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการ ปกครองอีกด้วย

หมวด 9 การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจโดยให้ ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารการ บริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง และเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจ เพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง จึงได้ระบุให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกฎหมายกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจ ทำให้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เกิดขึ้น ซึ่งเนื้อหาของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวประกอบด้วยส่วนสำคัญ จำนวน 4 หมวด ได้แก่ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนด อำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร และแผนการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจัดทำ แผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ในหมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ ได้ให้อำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะแก่เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วน ตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ มีการจัดระบบ การบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น การจัดการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของตนเอง การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมการศึกษา บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ การส่งเสริมการพัฒนา เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

เป็นต้น จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น และเพื่อให้แนวนโยบายพื้นฐานของรัฐบรรลุตามเป้าหมาย ในหมวด 5 ยังได้มีการกำหนดรายละเอียดด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ที่ได้กล่าวไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ กล่าวคือ รัฐได้ให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปกครองตนเอง รวมถึงส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ โดยการจัดการศึกษาถือเป็นหนึ่งในบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น และการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง รัฐยังได้ให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนด นโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะการบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วย และเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า เป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองต้องมีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่ และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น โดยมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น รวมถึงสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับล่าสุดของประเทศ ได้มีบทบัญญัติที่ชัดเจนมากขึ้นในหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ โดยกำหนดให้รัฐมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับ แก่เด็กทุกคนเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ รัฐมีหน้าที่ในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ระบุให้รัฐให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงให้อิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขอร่วมหรือมอบหมายกับภาคเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการได้

เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จนถึงฉบับล่าสุด พุทธศักราช 2560 จะเห็นได้ว่า รัฐให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง โดยเฉพาะการจัดการศึกษา รัฐได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับ รวมถึงได้ให้อิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถือเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา เพราะเป็นกฎหมายของการปฏิรูปการศึกษาระดับแรกของประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลตามที่กล่าวมาข้างต้น จึงได้กำหนดบทบาทของสถานศึกษาไว้ครบทุกด้าน โดยมีสาระสำคัญ คือ

1. รัฐต้องจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาต้องมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงต้องมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

2. รัฐต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

3. รัฐต้องเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น รวมถึงเปิดโอกาสให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน

4. รัฐต้องส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา ดังนี้

4.1 ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษี เพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

4.2 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุน และใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติยังได้ระบุให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด ก็สามารถจัดการศึกษาได้

เมื่อพิจารณาสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอขอรับการประเมินความพร้อมได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ก็สามารถจัดการศึกษาได้ และจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการกระจายอำนาจการบริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล วิชาการ และ

งบประมาณไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหน้าที่การกำกับดูแลเฉพาะด้านของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และการกำหนดนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษา

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐในระบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐในส่วนกลางให้เหลือแต่ภารกิจหลักที่ต้องทำเท่าที่จำเป็น และเพิ่มบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการแทนในภาระงานที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งรวมถึงการดูแลความสงบเรียบร้อย การพัฒนาท้องถิ่น และการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ การพัฒนาและการจัดการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจึงเป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ในสถานะที่สังคมมีกลุ่มที่หลากหลายมีความต้องการและความคาดหวังจากรัฐที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่รัฐมีขีดความสามารถและทรัพยากรที่จำกัด เพื่อการตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 12 ที่ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำแผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการดังกล่าวจะเน้นความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีความเป็นอิสระ มีความเข้มแข็งทางการเงิน การคลัง การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยให้สามารถพึ่งพาตนเอง สามารถจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความเชื่อมโยงเป็นภาคีเครือข่าย พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกันมีระบบการติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนวัตกรรมในการจัดบริการสาธารณะที่แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2566)

ทั้งนี้ รายละเอียดของแผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจด้านการศึกษา มีดังนี้

1.2.1 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2543 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551 และร่างฉบับที่ 3 พ.ศ. 2563 – 2565

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนปฏิรูปประเทศ

2. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีความเป็นอิสระและความเข้มแข็งทางการเงิน การคลัง และมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงิน มีการถ่ายโอนบุคลากรและการพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ

3. เพื่อให้ราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค ปรับลด หรือปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการ จัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งปรับระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับรัฐ รัฐวิสาหกิจ ประชาชน ภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อเกิดเป็นภาคีเครือข่ายการทำงานร่วมกัน และมีระบบการติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่ชัดเจน

4. เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนให้ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้น สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการจัดบริการสาธารณะที่ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีขอบเขตของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. รัฐจะกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจการตัดสินใจ อำนาจการบริหารจัดการทรัพยากรการเงินการคลัง และบุคลากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ สร้างความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้ประชาชนและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. รัฐจะดำเนินการปรับบทบาทลดการกำกับดูแลของราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค ปรับโครงสร้างภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงกฎหมาย

และระเบียบที่เกี่ยวข้อง พัฒนาโครงสร้างและกลไกเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจ โดยคำนึงถึงหลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบติดตาม ตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

การถ่ายโอนภารกิจและการจัดแบ่งอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง จะพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักการทั่วไป รูปแบบการถ่ายโอน และระยะเวลาของการถ่ายโอน โดยจำแนกงานในแต่ละด้านที่จะต้องถ่ายโอน ข้อกฎหมาย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ลักษณะภารกิจ รูปแบบ ขอบเขต ระยะเวลา และเงื่อนไขในการถ่ายโอน รวมทั้งสร้างกลไก และระบบควบคุมคุณภาพมาตรฐานมารองรับ ตลอดจนการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 3 ภารกิจ ได้แก่ การคมนาคมและการขนส่ง แผนภารกิจ ด้านสาธารณสุขโรค และสาธารณสุขการ และแผนภารกิจด้านการผังเมือง และการควบคุมอาคาร
2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต จำนวน 4 ภารกิจ ได้แก่ แผนภารกิจด้านการส่งเสริมอาชีพ แผนภารกิจด้านสวัสดิการสังคม แผนภารกิจด้านการศึกษา และแผนภารกิจด้านการสาธารณสุข
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย จำนวน 3 ภารกิจ ได้แก่ แผนภารกิจด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพ แผนภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนภารกิจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พณิชยกรรม และการท่องเที่ยว จำนวน 5 ภารกิจ ได้แก่ แผนภารกิจการส่งเสริมการลงทุน แผนภารกิจด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม แผนภารกิจด้านการวางแผนและจัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรม แผนภารกิจด้านการท่องเที่ยว และแผนภารกิจด้านการพาณิชย์กรรม
5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม จำนวน 1 ภารกิจ ได้แก่ แผนภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาป่า
6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 1 ภารกิจ ได้แก่ การปกป้อง คุ้มครอง ควบคุม ดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ทั้งนี้ แผนภารกิจด้านการศึกษาในด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต จะแบ่งภารกิจย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มภารกิจจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา
2. กลุ่มภารกิจจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ ห้องสมุด และการบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.2.2 แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2543 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนที่กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องทำโดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีจำนวน 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ
2. ด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ
3. ด้านการถ่ายโอนบุคลากรและการพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ
4. ด้านการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน
5. ด้านเสริมสร้างและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม
6. ด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. ด้านการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
รายละเอียดของการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะปรากฏในแผนปฏิบัติการด้านการถ่ายโอนภารกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวทางการดำเนินการในแผนปฏิบัติการด้านการถ่ายโอนภารกิจ ได้กำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเกณฑ์ความพร้อม โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 กรุงเทพมหานคร (กทม.) ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่พิเศษและมีความพร้อมสูงมาก ให้สามารถรับโอนภารกิจจากส่วนราชการได้ทุกภารกิจ ทั้งภารกิจเดิมและภารกิจใหม่

1.2 อบจ. เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะและมีความพร้อมสูง ให้สามารถรับโอนภารกิจที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต

จังหวัด กิจกรรมที่เป็นภาพรวมหรือที่มีลักษณะคาบเกี่ยวต่อเนื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป

1.3 เทศบาล เมืองพัทยา และอบต. เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมแตกต่างกันทั้งระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเดียวกัน ให้สามารถรับโอนภารกิจได้ตามความพร้อมและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

2. ลักษณะของภารกิจที่จะถ่ายโอน

ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ได้กำหนดภารกิจไว้ 6 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

2.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

2.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

2.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. แผนภารกิจด้านการศึกษา

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้ระบุรายละเอียดของแผนภารกิจด้านการศึกษาจะปรากฏในด้านที่ 2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตโดยแผนภารกิจด้านการศึกษาจะแบ่งภารกิจย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มภารกิจจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน และกลุ่มภารกิจจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอเฉพาะกลุ่มภารกิจจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐานในส่วนของจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังนี้

กลุ่มภารกิจจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน เป็นหน้าที่ของหน่วยงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการรับผิดชอบเกี่ยวกับภารกิจที่ถ่ายโอน จำนวน 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (อายุ 3 - 6 ปี), การศึกษาระดับประถมศึกษา และการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ตอนต้น/ตอนปลาย) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตและขั้นตอนในการจัดการศึกษาดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาในระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและในระดับท้องถิ่น

1.2 ประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547

1.3 เสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาภายหลังการถ่ายโอน

1.5 ให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เร่งดำเนินการในการสร้างความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาได้เอง โดย กำหนดให้มีคณะทำงานเฉพาะด้านขึ้น เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และให้มีการรายงาน ความก้าวหน้าให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ทราบอย่างต่อเนื่อง

2. มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินความพร้อมตามข้อ 1.2 และ ผ่านความสมัครใจให้ถ่ายโอนสถานศึกษาแล้ว ให้กระทรวงการศึกษาธิการและเขตพื้นที่การศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถ่ายโอนสถานศึกษาตามประเภทที่กำหนดให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

3. รูปแบบการถ่ายโอน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการจัดการศึกษา ในรูปแบบอื่นใดก็ได้ที่ดำเนินการแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและทำให้การจัดการศึกษา มีคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นั้น ๆ หรือมีส่วนร่วมและตัดสินใจในการกำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการศึกษา

4. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอจัดตั้งหรือรับการถ่ายโอนการศึกษาใน ระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ยกเว้นการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่มีลักษณะพิเศษบางประเภท เช่น สถานศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศเฉพาะด้านและมุ่งให้บริการในเขตพื้นที่ที่กว้างขวางกว่าเขตขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในเชิงทดลอง วิจัยและพัฒนา สถานศึกษาที่จัดการศึกษา เพื่อผู้พิการและด้อยโอกาส

1.3 สารสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนวิธีปฏิบัติการถ่ายโอนในแผน ภารกิจด้านการศึกษาว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และ

ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2549 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ตัวชี้วัด และระดับคุณภาพในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 รวมทั้งบัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ 1 - 3 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง วิธีการและเงื่อนไขการแสดงถึงความสมัครใจให้โอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ มีดังนี้

1.3.1 ขอบเขตการใช้หลักเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. หลักเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวงและประกาศกระทรวงใช้ประเมินใน 3 กรณี คือ กรณีจัดการศึกษาขึ้นใหม่ กรณีเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษา และกรณีขอถ่ายโอนการจัดการศึกษาจากรัฐ

2. หลักการสำคัญที่กำหนดเพิ่มเติมในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 คือ การกำหนดให้สอบถามความสมัครใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะให้โอนสถานศึกษาแห่งนั้นไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึงการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้มีการบัญญัติว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ระบุการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษา และการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะแบ่งเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แบ่งแยกเป็นประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีพศึกษา

4. ลักษณะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องผ่านการประเมินความพร้อม มี 3 ลักษณะ คือ

4.1 การจัดการศึกษาขึ้นใหม่โดยที่ยังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อน เป็นกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีสถานศึกษาในสังกัดมาก่อน

4.2 การเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาจากประเภทที่จัดอยู่เดิมไปจัดประเภทอื่น หรือจัดในประเภทอื่นเพิ่มเติม

4.3 การรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากดำเนินการตามกฎหมายแล้ว ยังดำเนินการตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งอาจแบ่งกรณีการรับโอนตามลักษณะของสถานศึกษาได้เป็น 2 ประเภท คือ

4.3.1 การรับโอนสถานศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น สถานศึกษาทั่วไป และสถานศึกษาพิเศษ

4.3.2 การรับโอนสถานศึกษานอกระบบ สถานศึกษานอกระบบ หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ หรือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต

1.3.2 เกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น เกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา
2. แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับประเภทและรูปแบบการศึกษา
3. วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา
4. การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา
5. ระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
6. ความเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เงื่อนไขประกอบเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1. การจัดโครงสร้างองค์กรภายในรองรับการบริหารจัดการศึกษา
2. การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา
3. การกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษา
4. การมีรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอในการจัดการศึกษา
5. การมีคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น

1.3.3 เกณฑ์การตัดสินความพร้อม

1. การผ่านเงื่อนไขบังคับก่อนการขอประเมินความพร้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบตนเองให้มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขบังคับก่อนการประเมินความพร้อม โดยเงื่อนไขบังคับก่อนการขอประเมินความพร้อมมี 1 รายการ คือ การมีรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอในการจัดการศึกษา การกำหนดเงื่อนไขมีรายได้เพียงพอในการจัดการศึกษามีความจำเป็น เนื่องจากงานการจัดการศึกษามีค่าใช้จ่ายสูง และเมื่อจัดการศึกษาแล้วจะผูกพันเป็นภาระด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดไป จริงอยู่ที่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อจัดการศึกษาย่อมได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล แต่หากยังมีรายได้น้อยหรือไม่เพียงพอที่จะจัดการศึกษา ทำให้ต้องขอรับการสนับสนุนส่วนใหญ่จากรัฐบาล ก็สมควรที่จะจำกัดบทบาทด้านการจัดการศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมในการจัดไปก่อน หรือจัดการศึกษาในระดับต้น ๆ เพื่อค่อย ๆ เตรียมความพร้อมที่จะจัดการศึกษาเองหรือจัดในระดับสูงขึ้นในอนาคต

2. การผ่านเกณฑ์ การประเมินความพร้อม ใช้เกณฑ์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แก้ไขบัญชีรายละเอียด 3 แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ตัวชี้วัด และระดับคุณภาพในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 เกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและลักษณะการจัดการศึกษาตามผลการประเมิน

ระดับคะแนนเฉลี่ย (ระดับเต็ม 3)	ระดับ ความพร้อม	ลักษณะการจัดการศึกษา
ไม่ถึง 1.50	ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐไปก่อน - เพื่อเตรียมความพร้อมจัดการศึกษาเองในอนาคต - อาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา
1.50 แต่ไม่ถึง 2.10	ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - ให้จัดและรับโอนการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา - รับโอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป - รับโอนสถานศึกษาพิเศษ ประเภทที่ 6 ระดับประถมศึกษา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนต้องมีแผนการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลเพื่อให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา - อาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ระดับคะแนนเฉลี่ย (ระดับเต็ม 3)	ระดับ ความพร้อม	ลักษณะการจัดการศึกษา
2.10 แต่ไม่ถึง 2.70	สูง	<ul style="list-style-type: none"> - ให้จัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยกเว้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา - รับโอนสถานศึกษาทั่วไปของรัฐและสถานศึกษา - รับโอนสถานศึกษาพิเศษ ประเภทที่ 6 ระดับมัธยมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนต้องมีแผนการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลเพื่อให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา - อาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา
2.70 ขึ้นไป	สูงมาก	<ul style="list-style-type: none"> - ให้จัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา - รับโอนสถานศึกษาทั่วไปและสถานศึกษาพิเศษของรัฐ (สำหรับการรับโอนสถานศึกษาพิเศษขึ้นอยู่กับความตกลงเป็นกรณี ๆ ไป ยกเว้นการโอนสถานประเภทที่ 5 และประเภทที่ 6 - อาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา

2. ทรัพยากรทางการศึกษา

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา

2.1.1 ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้ให้ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ของคำว่า ทรัพยากร หมายถึง สิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์ อาทิ เงินตรา ที่ดิน สมบัติ พืชพันธุ์ หรือวัตถุ มีรูปร่าง และคำว่าการศึกษา หมายถึง งานฝึกฝนและอบรม สรุปลงได้ว่า ทรัพยากร

ทางการศึกษา หมายถึง สิ่งทั้งปวง อันเป็นทรัพย์สิน อาทิ เงินตรา ที่ดิน สมบัติพัสถาน หรือวัตถุในงาน ฝึกฝน และอบรม

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2559) ได้ให้นิยามทรัพย์สินทางการศึกษาตามนิยามเชิงปฏิบัติการของ PISA ว่าหมายถึง เงิน ทรัพย์สินบุคคล (ครู) ทรัพย์สินวัตถุ (โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพย์สินการเรียน) และเวลาเรียน

พันธุระวี ตันตินันต์ (2561) ได้สรุปว่า ทรัพย์สินทางการศึกษา คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง อาคารเรียน สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ภูมิปัญญาในชุมชน องค์กรทุกอย่างของสังคม รวมถึงการจัดการเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้กล่าวว่าทรัพย์สินทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

บุญส่ง จอมหงษ์ (2563) ได้สรุปว่า ทรัพย์สินทางการศึกษา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษานำมาใช้เป็นปัจจัยนำเข้า ผ่านกระบวนการ เกิดผลลัพธ์ผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการศึกษา

นิรุทธิ์ วงคำชัย (2563) ได้สรุปว่า ทรัพย์สินทางการศึกษา หมายถึง ทรัพย์สินที่เป็นตัวกลาง หรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมขององค์กรหรือหน่วยงานดำเนินไปได้ และทรัพย์สินจะมีบทบาทต่อกิจกรรมหรือการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานทั้งในด้านของปริมาณ คือ มีเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม และในด้านคุณภาพ คือ มีประสิทธิภาพที่ดี จะทำให้การทำงานสำเร็จลงได้ด้วยดี

กณวรรณ ลาชุมเหล็ก (2564) ได้สรุปว่า ทรัพย์สินทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่ไม่ใช่เงิน และทรัพย์สินทางการเงิน และการนำทรัพย์สินทางการศึกษามาบริหารในสถานศึกษา เช่น ทรัพย์สินทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ รวมทั้งทรัพย์สินบุคคลด้วย สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) ได้สรุปว่า ทรัพย์สินทางการศึกษา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ทรัพย์สินที่ไม่ใช่เงิน และทรัพย์สินทางการเงิน ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการที่นำมาใช้ในประโยชน์ทางการศึกษาการศึกษา

2.1.2 ประเภทของทรัพย์สินทางการศึกษา

พัชนียา หานะพันธ์ (2557) ได้ยกตัวอย่างการจำแนกทรัพย์สินทางการศึกษาตาม Brown, Lewis & Harcherod ไว้ 3 ประเภท ได้แก่ บุคคล วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ และสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และการจำแนกทรัพย์สินทางการศึกษาตาม Bender, P. S. ไว้ 2 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ ทรัพย์สินทางกายภาพ ข้อมูลสารสนเทศ ทรัพย์สินมนุษย์ และทรัพย์สินการเงิน 2) แนวคิดทางด้านการบริหาร จำแนกออกเป็น 3 แนวคิด คือ

- (1) 3Ms money management และ man (2) 4Ms money management man และ materials
 (3) 6Ms money man materials market method และ machine

พันธฺ์ระวี ตันตนิรันดร์ (2561) ได้กำหนดประเภทของทรัพยากรทางการศึกษาไว้

4 ประเภท ได้แก่

1. ทรัพยากรบุคคล หมายถึง ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา
2. ทรัพยากรทางการเงินและงบประมาณ หมายถึง งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้เงินบริจาคและเงินที่เป็นรายได้ของสถานศึกษาจากการจัดเก็บเองเพื่อการบริหารของสถานศึกษา
3. ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งก่อสร้าง เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการบริหารสถานศึกษา
4. ทรัพยากรด้านเวลา หมายถึง เวลา ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษานั้นต้องบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ในเวลาที่เหมาะสม และเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ การใช้เวลาในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นิรุทธิ์ วงคำชัย (2563) ได้จำแนกประเภทของทรัพยากรออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

บุญส่ง จอมหงษ์ (2563) ได้แบ่งประเภทของทรัพยากรออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ทรัพยากรทางบุคคล หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ครู อาจารย์โรงเรียนอื่น ผู้นำท้องถิ่น ด้านปกครอง ผู้นำศาสนา ผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
2. ทรัพยากรทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา เช่น ดิน หิน แร่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง น้ำตก พืช สัตว์ ฯลฯ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น สถานที่ราชการ สถานประกอบการ บ้าน โสตทัศนูปกรณ์ในหน่วยงานต่าง ๆ ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด วัด โบสถ์ มัสยิด และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ฯลฯ นอกจากนี้ยังรวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในชุมชน
3. ทรัพยากรทางการเงิน หมายถึง ทรัพยากรด้านการเงิน หมายถึง ทรัพยากรในรูปของเงินโดยตรงและโดยอ้อม ทรัพยากรในรูปของตัวเงิน เช่น เงินทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายการจัดสถานศึกษา ได้แก่ เงิน งบประมาณแผ่นดิน หรือเงินอุดหนุนของสถานศึกษา เงินบริจาค เงินค่าบริการที่สถานศึกษาได้รับจากการใช้อาคารสถานที่ ฯลฯ ทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น แผนสำหรับใช้เงินสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในโรงเรียนชุมชน การลงทุนหลายอย่างไม่ต้องใช้งเงิน เช่น วิทยุชุมชนซึ่งคนในชุมชนสามารถให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องลงทุน

4. ทรัพยากรด้านการจัดการ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ช่วยให้การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่งขึ้น เช่น การประชุม การวางแผน การอบรม การทำงานโดยกระบวนการกลุ่ม การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประเมินผลการทำงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแผนงานต่อไป

กณวรรณ ลาขุมเหล็ก (2564) ได้สังเคราะห์ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการ ได้จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรงบประมาณ ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ

จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565) ได้สังเคราะห์ประเภททรัพยากรทางการศึกษาออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงินงบประมาณ การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารอาคารสถานที่

2.2 แนวทางการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

2.2.1 แนวทางการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา

ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) รายละเอียดดังนี้

1. ยึดหลักการแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นหลัก และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานจากการระดมความคิดเห็น ผลการติดตาม ตรวจสอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

2. สนองต่อบทสนทนาของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย เพื่อให้คนไทยมีการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน สร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

3. แนวทางการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นแนวทางที่กำหนดให้สอดคล้อง กับหลักการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2565 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569 ที่ให้ความเห็นชอบในการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวตามความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้เรียนและเพิ่มศักยภาพสถานศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยปรับเพิ่มแบบขั้นบันไดต่อเนื่อง 4 ปีงบประมาณ

แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวนี้ สามารถใช้ร่วมกันสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการดำเนินการและเกณฑ์การจัดสรร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยปรับอัตราเงินอุดหนุนในรายการค่าจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2 ค่าอุปกรณ์การเรียน เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 17 ค่าเครื่องแบบนักเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 7 และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2 เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรัฐจัดสรรงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยแนวทางการดำเนินการและเกณฑ์การจัดสรรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะแบ่งออกเป็น 5 รายการ ได้แก่

1. ค่าจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนทั่วไป จัดสรรให้ทั้งเงินอุดหนุนรายหัวและเงินอุดหนุนรายหัวเพิ่มเติม (ค่าปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน ค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอน) สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวและสถานประกอบการ นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ นักเรียนโรงเรียนการศึกษาพิเศษ และนักเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดสรรให้เฉพาะเงินอุดหนุนรายหัว

2. ค่าหนังสือเรียน ได้แก่ ค่าหนังสือเสริมประสบการณ์สำหรับระดับก่อนประถมศึกษา ค่าหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกระดับชั้น และแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานใน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)) เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ค่าอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน ไร์สารพิษ กรรไกรสำหรับเด็กปฐมวัย กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด กระเป๋านักเรียน อินเทอร์เน็ตซิมเพื่อใช้ในการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนักเรียนพิการ ฯลฯ ทั้งนี้ผู้ปกครอง/นักเรียนสามารถถว้จ่ายระหว่างอุปกรณ์การเรียนและเครื่องแบบนักเรียนได้

4. ค่าเครื่องแบบนักเรียนโดยผู้ปกครองหรือนักเรียนสามารถถว้จ่ายระหว่างเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนได้ กรณีนักเรียนมีชุดนักเรียนเพียงพอแล้ว สามารถซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ชุดกีฬา ชุดฝึกงาน ชุดประจำท้องถิ่น และอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นได้

5. ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ครอบคลุม 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

2.2.2 แนวทางประมาณการรายรับและจัดทำประมาณการจ่ายรองรับเงินอุดหนุนทั่วไปด้านการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2565) รายละเอียดดังนี้

1. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) โดยจัดสรรให้ทั้งโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเองและรับถ่ายโอนภารกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา สถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน และ สถานศึกษาสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

2. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน โดยจัดสรรให้ทั้งโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเองและรับถ่ายโอนภารกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา สถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนและสถานศึกษาสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

3. เงินอุดหนุนสำหรับส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตโรงเรียน โดยจัดสรรให้แก่สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาหรือพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ระบบ asymmetric digital subscriber line : ADSL และระบบ wireless fidelity : WiFi

4. เงินอุดหนุนสำหรับส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาท้องถิ่น (ค่าปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน) โดยจัดสรรให้นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง มีรายได้ต่อครัวเรือนไม่เกิน 36,000 บาท/ปี ซึ่งจะจัดสรรเป็นรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากระบบคัดกรองนักเรียนยากจนของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

5. เงินอุดหนุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 รายการ ได้แก่

5.1 ค่าจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็นเงินรายหัวละเงินรายหัวส่วนเพิ่ม (top up) และกำหนดค่าจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ค่าสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

5.2 ค่าหนังสือเรียน ได้แก่ ค่าหนังสือเสริมประสบการณ์สำหรับระดับปฐมวัย ค่าหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน/รายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ค่าแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ค่าหนังสือเสริมประสบการณ์ระดับชั้นอนุบาล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหนังสือเรียนและรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

5.3 ค่าอุปกรณ์การเรียน เช่น สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน ไร่สารพิษ กรรไกรสำหรับเด็กปฐมวัย กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือเรขาคณิต วัสดุฝึกตามกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ วัสดุฝึกอาชีพ วัสดุด้าน ICT เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ปกครองสามารถใช้จ่ายเงินค่าอุปกรณ์การเรียน โดยถัวจ่ายร่วมกับค่าเครื่องแบบนักเรียนได้

5.4 ค่าเครื่องแบบนักเรียน ได้กำหนดให้แต่ละสถานศึกษาจ่ายเงินสดให้กับผู้ปกครองและ/หรือนักเรียนเพื่อนำไปเลือกซื้อเครื่องแบบนักเรียนจำนวนคนละ 2 ชุด แต่ถ้าหากเครื่องแบบนักเรียนมีราคาสูงเกินกว่าวงเงินที่ได้รับจัดสรรและแตกต่างไปจากเครื่องแบบนักเรียนปกติ จะจำกัดการซื้อได้แค่ 1 ชุด กรณีมีเครื่องแบบนักเรียนเพียงพอแล้ว สามารถนำเงินที่ได้รับไปจัดซื้อถุงเท้า รองเท้า เข็มขัด ชุดยูกาซาด ชุดเนตรนารี ชุดลูกเสือ ชุดกีฬา และอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นได้ ทั้งนี้ ผู้ปกครองสามารถถัวจ่ายเงินระหว่างค่าอุปกรณ์การเรียนกับค่าเครื่องแบบนักเรียนได้

5.5 ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ครอบคลุม 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ลูกเสือ/เนตรนารี/ยูกาซาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

6. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส โดยจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ค่าตอบแทนพนักงานจ้างตามภารกิจ (ครูสอนเด็กด้อยโอกาส) เงินสมทบกองทุนประกันสังคม ค่าวัสดุการศึกษา และค่าพัฒนาบุคลากรครูสอนเด็กด้อยโอกาส

7. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการบริหารสนามกีฬาถ้ำไอน

8. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน (รายหัว) ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

9. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษาและแนวทางการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา จึงกำหนดความหมายของทรัพยากรทางการศึกษาได้ว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นบุคคล เงิน สิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ สิ่งของหรืออุปกรณ์

3. การประเมินผลกระทบของนโยบายด้วยเทคนิคโพรเพนลิตีส์สกอร์

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคนิคโพรเพนลิตีส์สกอร์

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูน (2549) ได้กล่าวว่า การประเมินผลกระทบของนโยบายโดยวิธีการแมทซิงซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความเอนเอียงจากการคัดเลือก โดยหลักการของวิธีการแมทซิง คือ การคัดเลือกกลุ่มเปรียบเทียบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมากที่สุด ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยสร้างหลักประกันให้มั่นใจได้ว่า ความแตกต่างของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นผลของการเข้าร่วมโครงการอย่างแท้จริง ไม่ใช่ผลของความแตกต่างของลักษณะต่าง ๆ ของคนทั้งสองกลุ่มที่มีอยู่แล้วก่อนหน้านั้น โดยวิธีที่ได้รับความนิยม คือ วิธีการแมทซิงโดยใช้คะแนนความโน้มเอียง (propensity score matching หรือ PSM) เพราะเป็นเทคนิคในการทำแมทซิงที่ช่วยแก้ปัญหาความยุ่งยากในการทำแมทซิงที่ใช้ตัวแปรหลายตัว หลักคิดของ PSM ก็คือ แทนที่จะต้องพิจารณาตัวแปรทีละตัว PSM จะใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มเปรียบเทียบตามค่าความน่าจะเป็นในการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเรียกว่าคะแนนความโน้มเอียง (propensity score) โดยจับคู่ผู้เข้าร่วมโครงการกับผู้ที่ไม่เข้าร่วมโครงการจากกลุ่มเปรียบเทียบที่มีค่า propensity score ใกล้เคียงกันมากที่สุด เพื่อให้เกิดความสมดุลของตัวแปรต่าง ๆ ระหว่างทั้งสองกลุ่มนั่นเอง วิธีการดังกล่าวจึงเป็นการจับคู่โดยใช้ตัวแปรเพียงมิติเดียวคือแทนที่จะต้องพิจารณาหลายมิติ

วิทวัส เหมทานนท์ (2551) ได้กล่าวว่า วิธีการจับคู่คะแนนความโน้มเอียง ถือเป็นเครื่องมือทางเศรษฐมิติที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มเปรียบเทียบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองมากที่สุดมาจับคู่เปรียบเทียบกัน โดยวิธีการนี้จะช่วยลดปัญหาความเอนเอียงในการคัดเลือกกลุ่มเปรียบเทียบและกลุ่มทดลอง ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มทั้งสองกลุ่มเกิดจากการทดลองอย่าง ไม่ได้เกิดจากลักษณะ ที่แตกต่างกันของกลุ่มทั้งสองกลุ่ม

นฤมล สุกใจ (2563) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โพรเพนลิตีส์สกอร์ ส่วนใหญ่ ถูกนำมาใช้ในการศึกษาเชิงสังเกตหรือการศึกษาเชิงทดลอง เพื่อลดความเอนเอียงจากการเลือกตัวอย่าง ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้ไม่สามารถทำการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ศึกษาและกลุ่มควบคุมได้ ซึ่งโพรเพนลิตีส์สกอร์จะถูกนำมาใช้ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อควบคุมตัวแปรกวนโดยหลักการของโพรเพนลิตีส์สกอร์ จะเป็นการกำหนดคะแนนความน่าจะเป็นในช่วงคะแนน 0 ถึง 1 ของกลุ่มที่ศึกษาและกลุ่มควบคุมภายใต้เงื่อนไขตัวแปรกวนต่าง ๆ ที่มีทั้งสองกลุ่ม เพื่อปรับให้สมดุลหรือใกล้เคียงกันระหว่างกลุ่มที่ศึกษาและกลุ่มควบคุม จากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบและใช้การทดสอบเชิงสถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลต่อไป อีกทั้งโพรเพนลิตีส์สกอร์สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์แบบ logistic regression การประยุกต์ใช้ของ generalized boosted regression มีการพัฒนาถึงการปรับ logistic regression และ

การปรับการประมาณของคะแนนความโน้มเอียงตามลำดับนวัตกรรมอื่น ๆ รวมถึงการพัฒนารูปแบบใหม่เพื่อใช้ปรับในขั้นตอนการจับคู่ หรือ optimal matching โดยการจับคู่โพรเพนลิตีส์สกอร์นี้จะสามารถช่วยแก้ปัญหาความเอนเอียงที่เกิดจากการคัดเลือกตัวอย่างได้ รวมถึงทำให้การประมาณค่ามีความถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

สังวรรณ ังตกระโทก (2563) ได้กล่าวว่า เมื่อต้องการประเมินผลกระทบหรือประเมินโครงการแล้วการประเมินเชิงทดลองใช้ไม่ได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดต่าง ๆ แต่ต้องศึกษาผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่เกิดกับ ตัวแปรอิสระ ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์หรือตัวแปรตามของกลุ่มต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักวิจัยพยายามทำให้กลุ่มต่าง ๆ ที่นำมาเปรียบเทียบกัน มีความเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันให้ได้มากที่สุด แต่ก็ไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ เพราะในแต่ละกลุ่มที่นำมาศึกษานั้นย่อมมีความแตกต่างกันหรือเป็นกลุ่มที่ไม่เหมือนกัน และความแตกต่างของแต่ละกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบนั้น อาจเกิดจากแต่ละกลุ่มมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน และภูมิหลังเองถือเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างซึ่งอาจส่งผลต่อตัวแปรตามของกลุ่มที่ศึกษา ด้วยเหตุนี้ Rosenbaum and Rubin (1983) จึงได้เสนอวิธีแก้ไขปัญหามาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรแทรกซ้อนเท่ากันมาเปรียบเทียบกัน เรียกว่า วิธีการใช้จับคู่โดยความน่าจะเป็น (propensity scores matching technique) โดยการนำตัวแปรแทรกซ้อน (X) หลาย ๆ ตัวแปรมาเป็นตัวแปรทำนายความเป็นสมาชิกกลุ่ม ซึ่งจะใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติก (logistic regression)

ชัชกรีย์ วงศนีนว (2564) ได้กล่าวว่า วิธีการแมทซิงโดยใช้คะแนนโน้มเอียง (propensity score matching หรือ PSM) จะสามารถช่วยแก้ปัญหาความยุ่งยากในการทำแมทซิงที่ใช้ตัวแปรหลายตัว (covariate matching) โดยหลักการของวิธีการแมทซิงโดยใช้คะแนนโน้มเอียง คือ การจับคู่กลุ่มเปรียบเทียบที่มีค่าคะแนนโน้มเอียงที่ใกล้เคียงกันมากที่สุดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน วิธีการนี้เป็นการใช้ตัวแปรมิติเดียว ผลจากการใช้วิธีการแมทซิงโดยใช้คะแนนโน้มเอียงจะได้ข้อสรุปสิ่งที่ศึกษาโดยปราศจากตัวแปรแทรกซ้อนและข้อสรุปจะมีความน่าเชื่อถือกว่างานวิจัยทั่วไป

3.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคโพรเพนลิตีส์สกอร์

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูน (2549) ได้เสนอวิธีการวิเคราะห์การจับคู่คะแนนความโน้มเอียง (propensity score matching method, PSM) ออกเป็น 5 วิธี ดังนี้

1. one-to-one matching คือวิธีการจับคู่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายกับผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ 1 รายที่มี propensity score ใกล้เคียงกันมากที่สุด
2. one-to-five matching คือวิธีการจับคู่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายกับผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ 5 รายที่มี propensity score ใกล้เคียงกันมากที่สุด
3. radius matching คือวิธีการจับคู่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายกับผู้ไม่เข้าร่วมโครงการที่มี propensity score แตกต่างจากของผู้เข้าร่วมโครงการในขอบเขตหรือรัศมีที่กำหนดไว้

4. kernel matching คือวิธีการที่ใช้ข้อมูลกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยข้อมูลของผู้ไม่เข้าร่วมโครงการแต่ละรายจะถูกถ่วงน้ำหนักด้วยส่วนกลับของส่วนต่างของ propensity score ระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการและผู้ไม่เข้าร่วมโครงการด้วยวิธีการนี้ผู้ไม่เข้าร่วมโครงการที่มี propensity score แตกต่างจากผู้เข้าร่วมโครงการมากจะถูกถ่วงน้ำหนักน้อยกว่าผู้เข้าร่วมโครงการที่มี propensity score ใกล้เคียงกับผู้เข้าร่วมโครงการ

5. mahala nobis matching คือเป็นวิธีการจับคู่ที่ไม่ได้ใช้ propensity score แต่ใช้วิธีจับคู่ผู้เข้าร่วมโครงการกับผู้ไม่เข้าร่วมโครงการโดยการพิจารณาความเหมือนกัน (หรือความใกล้เคียงกัน) ของตัวแปรแต่ละตัว

สังวรณ ังคระโทก (2563) ได้เสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ propensity scores matching ออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกตัวแปรหรือตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่ม
2. ประเมินความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มต่าง ๆ โดยทำการประเมินความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบ เช่น t-test, chi-square, t-test for difference in proportion หรือ logistic regression และ ANOVA

3. ประมาณค่าโพรเพนสิตี้สกอร์โดยอาศัยค่าความน่าจะเป็นที่แต่ละกลุ่มได้รับกระทำ (ภายใต้เงื่อนไขของตัวแปรภูมิหลัง (x) ซึ่งคำนวณได้จากการถดถอยโลจิสติก (logistic regression) มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 หรือใช้การถดถอยโลจิสติกเชิงอันดับ (ordinal logistic regression model) เมื่อตัวแปรถูกกระทำเป็นอันดับ

4. propensity score matching เป็นการจับคู่ค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ที่ใกล้เคียงกันของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วงของค่าโพรเพนสิตี้สกอร์นั้น ๆ

5. ตรวจสอบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เป็นการตรวจสอบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two-way ANOVA)

- 5.1 อิทธิพลหลักของการกระทำ (main effect of treatment) และอิทธิพลของตัวแปรต้น (X) ที่มีต่อตัวแปรตาม (interaction effect) ไม่ควรมีนัยสำคัญทางสถิติ

- 5.2 หากมีนัยสำคัญทางสถิติ ต้องคำนวณค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ใหม่ทั้งหมด โดยเพิ่มอิทธิพลของตัวแปรต้น (X) ที่มีต่อตัวแปรตาม (interaction effect)

6. คำนวณการเปรียบเทียบเมื่อปรับตัวแปรแทรกซ้อนด้วย propensity score ใหม่ โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{\hat{d} = \sum_{k=1}^k \frac{n_k}{N} (\bar{Y}_{tk} - \bar{Y}_{ck})}{\hat{S}_{\hat{d}} = \sqrt{\sum_{k=1}^k \frac{n_k^2}{N^2} \left(\frac{n_{tk}^2}{n_{tk}} + \frac{n_{ck}^2}{n_{ck}} \right)}}$$

นฤมล สุดใจ (2563) ได้เสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้พรเพนสตีส์สกอ์ ออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกตัวแปรทวนที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ต้องการศึกษาและผลลัพธ์ของการศึกษานั้น
2. คำนวณค่าพรเพนสตีส์สกอ์โดยสามารถคำนวณได้หลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression analysis), การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบสองกลุ่ม (binary logistic regression analysis), neural networks หรือ tree-based methods เป็นต้น
3. นำข้อมูลของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทริตเมนต์มาปรับสมดุลด้วยเทคนิคพรเพนสตีส์สกอ์ โดยจะพิจารณาจากการประมาณค่าเป้าหมายที่ต้องการศึกษา ซึ่งจะขึ้นอยู่กับคำถามวิจัยและประชากรเป้าหมาย โดยเทคนิคพรเพนสตีส์สกอ์ แบ่งออกเป็น 4 วิธี ได้แก่

3.1 วิธีการแบ่งชั้นภูมิ (subclassification หรือ stratification) จะดูจากค่าประมาณของพรเพนสตีส์สกอ์ที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด จากนั้นนำค่าประมาณของพรเพนสตีส์สกอ์ไปหาควอนไทล์เพื่อแบ่งชั้นภูมิ โดยส่วนใหญ่แล้ว การแบ่งชั้นภูมิจะนิยมแบ่งออกเป็น 5 ชั้นเท่า ๆ กัน และวิธีการแบ่งชั้นภูมินี้จะช่วยลดความเอนเอียงที่มาจากตัวแปรทวนที่วัดได้ถึง 90%

3.2 วิธีการจับคู่ (Matching) จะใช้ค่าประมาณของพรเพนสตีส์สกอ์ที่มีเท่ากันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุดนำมาจับคู่กัน โดยการจับคู่นั้นสามารถจับคู่ได้ทั้งแบบ one to one matching หรือ one to many matching ก็ได้

3.3 วิธีการปรับตัวแปรร่วม (covariate adjustment) จะใช้ตัวแปรร่วมจากค่าประมาณของพรเพนสตีส์สกอ์ โดยทำการปรับความแตกต่างจากค่าประมาณสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression) หรือการถดถอยเชิงเส้น (linear regression)

3.4 วิธีการถ่วงน้ำหนัก (inverse probability of treatment teighting) จะเป็นการถ่วงน้ำหนักของกลุ่มที่ศึกษาแต่ละคนให้เท่ากับความน่าจะเป็นผกผันของกลุ่มที่ได้รับทริตเมนต์ ซึ่งมีหลักการคล้ายกับการสุ่มตัวอย่างแบบถ่วงน้ำหนักในงานวิจัยเชิงสำรวจ และวิธีการถ่วงน้ำหนักจะช่วยลดความเอนเอียงได้มากกว่าวิธีการแบ่งชั้นภูมิและวิธีการปรับตัวแปรร่วม แต่ถ้าหากค่าประมาณของพรเพนสตีส์สกอ์มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าความน่าจะเป็นที่กลุ่มศึกษาจะได้รับ ทริตเมนต์ต่ำมาก ๆ ส่งผลให้การถ่วงน้ำหนักอาจจะไม่เสถียรหรือไม่ถูกต้อง

4. ประเมินความสมดุลของลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (baseline characteristics) เป็นการประเมินความสมดุลด้วยการเปรียบเทียบการกระจายระหว่างกลุ่มที่ได้รับทรีตเมนต์และกลุ่มควบคุม โดยการหาค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐาน ค่าที่ได้จากการเปรียบเทียบจะบอกว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ได้รับ ทรีตเมนต์มีการกระจายเหมือนกันหรือไม่ หรืออาจใช้ค่าความแตกต่างของค่ากลางที่ปรับมาตรฐาน โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินความสมดุลของลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (baseline characteristics) ระหว่างกลุ่มที่ได้รับทรีตเมนต์และกลุ่มควบคุมได้ ในการประเมินความสมดุล ด้วยค่าความแตกต่างของค่ากลางที่ปรับมาตรฐานโดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนั้น ถ้าหากค่าที่ได้มีค่ามากกว่า 0.1 จะถือว่า baseline characteristics ระหว่างกลุ่มที่ได้รับทรีตเมนต์และกลุ่มควบคุมไม่สมดุลกัน

5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบที่เหมาะสมเพื่อประเมินประสิทธิผลของอิทธิพลทรีตเมนต์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์และขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์ และกำหนดแนวทางการประเมินผลกระทบด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ propensity scores matching (สังวรณั ังดกระโทก, 2563)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาวชัชชรี วังศนีว (2550) ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์กลุ่มแฝงเพื่อศึกษาคุณลักษณะนวัตกรรมที่พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้วิธีการจับคู่คะแนนนิยมเชิง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะและประเมินคุณภาพงานวิจัยนวัตกรรมที่พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาขนาดอิทธิพลของงานวิจัยนวัตกรรมที่พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ 3) เพื่อจัดกลุ่มรูปแบบการสอนที่พัฒนาทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และ 4) เพื่อเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลงานวิจัยที่ให้รูปแบบการสอนที่แตกต่างกันภายหลังการปรับคะแนนด้วยวิธีการจับคู่คะแนนนิยมเชิง จากวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระระดับบัณฑิตศึกษาที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2562 จำนวน 213 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คำนวณค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์อภิมานด้วยวิธีการของเฮดเจส (hedges) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เป็นข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยและผลการวิจัยที่อยู่ในรูปค่าขนาดอิทธิพล ใช้การวิเคราะห์ถดถอยอภิมานแบบอิทธิพลกำหนด (fixed effect) และอิทธิพลสุ่ม (random effect)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับนวัตกรรมรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์จากงานวิจัยทั้งหมด 213 เรื่อง คำนวณค่าขนาดอิทธิพล (d) ได้ 213 ค่าได้ค่าขนาดอิทธิพลระหว่าง -8.744 ถึง 12.823 และค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (d) เท่ากับ 1.936 หมายความว่า นวัตกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ได้ 1.936 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะการแจกแจงค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าค่ากลาง แสดงว่า ค่าขนาดอิทธิพลมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ขวา ($S_k = 1.099$) และมีลักษณะการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($K_u = 3.296$) และคุณภาพของงานวิจัยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.836 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับดี

2. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลจาก 20 ตัวแปร พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ สาขาที่ผลิตงานวิจัย แบบแผนการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล และรูปแบบนวัตกรรม ส่วนตัวแปรคุณลักษณะอื่น ๆ ไม่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพล

3. ผลการจำแนกกลุ่มงานวิจัยตามรูปแบบการเรียนการสอนได้จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม 1 กลุ่มส่งเสริมการคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (d = 1.825) กลุ่ม 2 กลุ่มเน้นกระบวนการใช้ ปัญหาเป็นฐาน (d = 0.203) กลุ่ม 3 กลุ่มปฏิบัติงานเป็นกลุ่มเรียนรู้แบบร่วมมือ (d = 1.550) และ กลุ่ม 4 กลุ่ม การเรียนรู้แบบสืบสอบ (d = 1.652) ทั้งนี้พบว่า กลุ่ม 1 กลุ่มส่งเสริมการคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสูงกว่ากลุ่ม กลุ่ม 2 กลุ่มเน้นกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการสอนที่พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนใช้เทคนิคจับคู่คะแนนความโน้มเอียง พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 1.936 กลุ่มส่งเสริมการคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงสุด (d = 1.803) รองลงมาคือ กลุ่มการเรียนรู้แบบสืบสอบ (d = 1.625) ลำดับที่สามกลุ่มปฏิบัติงานเป็นกลุ่มเรียนรู้แบบร่วมมือ (d = 1.550) และกลุ่มเน้นกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด (d = 0.203) และไม่มีรูปแบบการสอนใดที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพล ภายหลังจากปรับค่าด้วยคะแนนความโน้มเอียง พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.33 กลุ่มส่งเสริมการคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงสุด (d = 0.173) รองลงมาคือ กลุ่มการเรียนรู้แบบสืบสอบ (d = 0.162) ลำดับที่สามกลุ่มปฏิบัติงานเป็นกลุ่มเรียนรู้แบบร่วมมือ (d = 0.157) และกลุ่มเน้นกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด (d = 0.077) และรูปแบบการสอนกลุ่มเน้นกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐานมีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ธนภัทร ใจเย็น (2550) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการยอมรับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา

จังหวัดเลย 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนโยบายดังกล่าว และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการปฏิบัติตามนโยบาย การศึกษานี้เป็นการสำรวจวิจัย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น จากบุคลากรในสถานศึกษาทุกเขตของจังหวัดเลย จำนวน 640 ราย และ 72 ราย ในสถานศึกษาที่ถ่ายโอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์เอกสาร สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการทดสอบไคสแควร์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า

1. การยอมรับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเลยโดยทั่วไปอยู่ในระดับน้อย ($= 1.95$) ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาโดยทั่วไปไม่เห็นด้วยกับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแสดงความคิดเห็นเห็นสอดคล้องกันว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา ไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จัดการศึกษาไม่มีคุณภาพ และมุ่งเน้นการเมืองมากกว่าการศึกษา สำหรับบุคลากรในสถานศึกษาที่ถ่ายโอนยอมรับนโยบายในระดับปานกลาง ($= 3.25$) โดยเหตุผลที่ถ่ายโอนเพราะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดการพัฒนา และผู้บริหารสถานศึกษาต้องการได้รับงบประมาณในการพัฒนาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากร ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($r = 0.744$) ปัจจัยด้านบทบาทการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = 0.546$) ปัจจัยด้านอำนาจบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น ($r = 0.492$) และปัจจัยด้านผลประโยชน์ตอบแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของนโยบาย การกำหนดเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เหมาะสม การถ่ายโอนบุคลากรล่าช้า ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน และทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

พัฒนาท พันแพง ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2550) ทำการวิจัยเรื่อง ศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเปี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เปรียบเทียบศักยภาพในการรับถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประชาชน บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล และบุคลากรของโรงเรียนในเขตตำบลบ่อเปี้ย และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเปี้ย จำแนกออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะแรกเป็นการประเมินศักยภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเปี้ย การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การประเมินศักยภาพใน

การรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาของ อบต.บ่อเบี้ย ด้วยการสอบถามความคิดเห็น และระยะที่ 2 การนำเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ อบต.บ่อเบี้ย ด้วยการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพในการรับถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของอบต.บ่อเบี้ย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ประชาชนในตำบลบ่อเบี้ย จำนวน 336 คน และบุคลากรของอบต.บ่อเบี้ย จำนวน 40 คน และใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี มอร์แกน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อระดับศักยภาพของ อบต.บ่อเบี้ย ใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของอบต.บ่อเบี้ย ใช้การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ อบต.บ่อเบี้ย ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ อบต.บ่อเบี้ย ตามความคิดเห็นของประชาชน บุคลากรของอบต. และบุคลากรของโรงเรียนในเขตตำบลบ่อเบี้ย ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ระยะที่สองเป็นการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการจัดการศึกษาของอบต.บ่อเบี้ย ผลการวิจัยพบว่า ควรพัฒนาให้ครบทั้งสามด้าน คือ ด้านเด็ก ครู และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกของเด็ก ควรพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากรทางการศึกษาของอบต. ควรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นที่ปรึกษาด้านการศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้เพียงพอ ควรทำบันทึกข้อตกลงเพื่อร่วมมือในการจัดการศึกษากับหน่วยงานทางการศึกษาอื่น และควรสอบถามความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ อบต. อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ชินจิตต์ วงษ์พนัส, บุญทัน ดอกโรส, สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ และบุญเรือง ศรีเหรียญ (2550) ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนำนโยบายการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาปัจจัยการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) ศึกษาประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 4) เสนอแนะแนวทางการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการ

วิจัยเชิงคุณภาพ มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 25 คน โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดตัวอย่าง 388 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

ภาครัฐส่วนกลางจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอและไม่กระจายอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจน ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไม่ประสงค์ที่จะทำงานภายใต้การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเห็นว่าบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีมาตรฐาน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 267 แห่ง มีความพร้อมในการจัดการศึกษา จำนวน 95 แห่ง และไม่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา จำนวน 172 แห่ง และผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนในท้องถิ่น บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านวิชาการและด้านการบริหารบุคคล ดังนั้นจึงไม่เห็นด้วยกับการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นายพงศ์ทัศ วนิชานันท์ ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง การจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัด สพฐ. และอปท. โดยใช้กรอบแนวคิดเชิงเศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์การเมือง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น งานวิจัยฉบับนี้ เปรียบเทียบการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนถ่ายโอนกับโรงเรียน สพฐ. ใน 4 พื้นที่ รวมทั้งสิ้น 8 แห่ง โดยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 23 คน โดยประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ได้แก่ บริบทของพื้นที่ วิธีการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียน และโครงสร้างเชิงสถาบันของการจัดการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า

ตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจด้านการศึกษา โรงเรียนที่ถ่ายโอนควรมีความพร้อมในการจัดการศึกษามากขึ้น เพราะได้รับจัดสรรทรัพยากรตัวเงินและครูเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีนโยบายการศึกษาที่เปิดให้สะท้อนถึงความต้องการในพื้นที่ได้มากกว่าการจัดการศึกษาของ สพฐ. อย่างไรก็ตาม โครงสร้างการจัดการศึกษาภายใต้อปท. ทำให้โรงเรียนมีความเป็นอิสระลดลง โรงเรียนจึงไม่สามารถใช้งบประมาณได้ทันในช่วงเวลาที่จำเป็น ดังนั้นผู้อำนวยการสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้ความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการเพื่อ

แก้ปัญหาดังกล่าวผ่านความสัมพันธ์ระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับนายก อบต. ทำให้โรงเรียนมีโอกาสถูกการเมืองท้องถิ่นแทรกแซงในกระบวนการสรรหาครู ทำให้ได้รับครูไม่ตรงกับความต้องการทั้งในด้านสาขาวิชาและคุณภาพ อันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา นอกจากนี้ การจัดการศึกษาของรัฐในภาพรวมยังขาดกลไกความรับผิดชอบ อันเนื่องมาจากการ ขาดความรู้และข้อมูลในด้านการจัดการศึกษาของชุมชน (ผู้ปกครอง) ผู้ซึ่งมีบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของโรงเรียน การขาดแรงจูงใจของโรงเรียนในการสะท้อนความต้องการของชุมชนให้ อบต. รับทราบ และการขาดแรงจูงใจของอบต. ในการให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของรัฐ ควรมีการผ่อนคลายกฎระเบียบให้โรงเรียน อบต. มีอิสระ รวมทั้งสร้างมาตรการความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนให้ชัดเจนมากขึ้น

คณะกรรมการติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปด้านการปกครองท้องถิ่น คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา (2566) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปฏิรูปการจัดการศึกษาของท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการศึกษาท้องถิ่น 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ข้อเสนอแนะและความต้องการในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) เอกสารต่าง ๆ และองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ 2) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ข้อเสนอแนะและความต้องการในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้เข้าร่วมประชุมมาจากบุคคล หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาให้ข้อมูล ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เมืองพัทยา และสถาบันพระปกเกล้า และ 3) จัดโครงการสัมมนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปฏิรูปการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ใน 4 ภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้) โดยคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ร่วมกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ผ่านช่องทางออนไลน์โปรแกรม zoom meeting เพื่อระดมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งลงพื้นที่ศึกษาบริบทจริงของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ จังหวัดระยอง และจังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา พบว่า

สภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากร พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนอัตรากำลังของข้าราชการสายการสอน สายบริหารสถานศึกษาและสายบริหารการศึกษา เนื่องจากต้องรอการสอบคัดเลือกจากส่วนกลาง ถึงแม้ว่าจะมีผู้ที่ผ่านการคัดเลือกแต่บางจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ และจังหวัดที่ห่างไกลหรืออยู่เขตชายแดนยังขาดแคลน เพราะไม่มีผู้ประสงค์จะเลือกสำหรับบุคลากรสายการสอนที่เป็นครูอัตราจ้างปฏิบัติงานสอนอยู่ที่สถานศึกษาเป็นเวลานาน มีความรู้ความสามารถ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถบรรจุแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการครูได้ เนื่องจากติดข้อระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดขึ้นในการคัดเลือกกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขันเพื่อบรรจุให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู กำหนดคุณสมบัติต้องมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ระดับประเทศขึ้นไป ส่งผลให้มีบุคคลที่มีคุณสมบัติมีจำนวนน้อย ทั้งนี้ การพัฒนาบุคลากรสายงานการสอนและสายงานบริหารสถานศึกษา ยังมีน้อยและไม่สอดคล้องกับสายงาน ไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังขาดแคลนสายงานศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการช่วยนิเทศการจัดการศึกษา และขาดแคลนสายงานสนับสนุนการสอน อาทิ ไม่มีการบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่พัสดุในสถานศึกษาเป็นข้าราชการ ทำให้ข้าราชการครูยังต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานดังกล่าวเพิ่มขึ้น

2. ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ พบปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาบางรูปแบบ ได้แก่ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีข้อจำกัดด้านพื้นที่และงบประมาณ ไม่สามารถขยายอาคารเรียน สนามเด็กเล่น สำหรับเด็กอนุบาลมีน้อย ขาดแคลนห้องปฏิบัติการภาษาเฉพาะด้าน ห้อง ICT คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตโรงเรียนไม่พอเพียงต่อการใช้งาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน

3. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า นโยบายจากส่วนกลางไม่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง การดำเนินการจัดซื้อจัดหาตามระเบียบที่เกี่ยวข้องยังมีความล่าช้า สถานศึกษาลักษณะพิเศษในระแวกต่างๆ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อีกทั้งยังมีปัญหาความไม่ชัดเจนในการตีความตามระเบียบ โดยเฉพาะจากบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการขาดการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลการจัดการศึกษาและการถ่ายโอน ซึ่งไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักที่ชัดเจน ภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่น ต่อสถานศึกษาและบุคลากรท้องถิ่น ซึ่งสังคมยังมีภาพจำว่า เด็กไม่เก่ง รวมถึงกฎหมายล้าสมัย ไม่ชัดเจน ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความสนใจเรื่องความเหลื่อมล้ำและมักคำนึงถึงเฉพาะเด็กนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยไม่ครอบคลุมถึงโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ด้วย

4. ด้านงบประมาณ พบปัญหาการได้รับการโอนเงินประมาณอุดหนุนล่าช้า ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดบางแห่งไม่เข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งเงื่อนไขภาษีท้องถิ่นส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กไม่มีทรัพยากรเพียงพอ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ 2) ประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสตีส์สกอร์ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 538 โรงเรียน และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ จำนวน 29,297 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 29,835 โรงเรียน และจำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็น 4 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดย

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา

โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป

(การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2564 ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04009/ว2480 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่ถ่ายโอนไปสังกัด อบท.		สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัด สพฐ.		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขนาดเล็ก	104	19.33	14,549	49.66	14,854
ขนาดกลาง	362	67.29	13,136	44.84	13,498
ขนาดใหญ่	55	10.22	1,006	3.43	1,061
ขนาดใหญ่พิเศษ	17	3.16	606	2.07	623
รวม	538	100	29,297	100	29,835

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มศึกษา (อบท.) คือ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (2) กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) คือ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนั้นกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มศึกษา (อบท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จากการคำนวณหาจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่มที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ทั้งนี้ ใช้จำนวนสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 538 โรงเรียนในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มศึกษา (อบท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จากการคำนวณได้ $n = 229.42$ ดังนั้น จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มศึกษา (อบท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) กลุ่มละ 230 โรงเรียน

กระบวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ทั้งกลุ่มศึกษา (อบท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) รายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มศึกษา (อบท.) จำนวน 230 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) ตามขนาดโรงเรียนออกเป็นจำนวน 4 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการสุ่มจัดสลากคัดเลือกโรงเรียนในแต่ละขนาด ได้ผลดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน

44 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 155 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 24 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน

2. กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 230 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) ตามขนาดโรงเรียนออกเป็นจำนวน 4 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการสุ่มจัดสลากคัดเลือกโรงเรียนในแต่ละขนาด ได้ผลดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 114 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 103 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 โรงเรียน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำแนกตามขนาด

ขนาดโรงเรียน	กลุ่มศึกษา (อปท.)			กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)		
	ประชากร	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	104	19.33	44	14549	49.66	114
ขนาดกลาง	362	67.29	155	13136	44.84	103
ขนาดใหญ่	55	10.22	24	1006	3.43	8
ขนาดใหญ่พิเศษ	17	3.16	7	606	2.07	5
รวม	538	100	230	29297	100	230

ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือบุคลากรทางการศึกษา และต้องมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษานั้น ๆ มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการหรือเติมคำตอบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการหรือเติมคำตอบ โดยข้อความจะสอบถามเกี่ยวกับ
ภูมิหลังและสภาพบริบททั่วไปที่เป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ รายละเอียดดังนี้

- แบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ 1) ขนาดสถานศึกษา 2) สถานที่ตั้งสถานศึกษา
3) ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา
และ 4) ระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

- แบบเติมคำตอบ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ 1) จำนวนนักเรียน 2) จำนวนครู 3) จำนวนครูต่างชาติ
ที่สอนภาษาอังกฤษ 4) จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น 5) จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 6) จำนวน
ห้องปฏิบัติการทางภาษา 7) จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต 8) จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้
สำหรับจัดการเรียนการสอน และ 9) รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน

ตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยข้อความจะสอบถามเกี่ยวกับทรัพยากร ทาง
การศึกษาของสถานศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยแบ่งข้อความตามประเภทของ
ทรัพยากรทางการศึกษาที่ผู้วิจัยกำหนด รายละเอียดดังนี้

- ประเภทบุคคล จะสอบถามเกี่ยวกับจำนวนและระดับความรู้ ความพร้อม และความมุ่งมั่นใน
การจัดการเรียนรู้ของครู รวมถึงระดับความสามารถของผู้บริหารในการแก้ไขปัญหา จำนวน 7 ข้อ ได้แก่
1) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning 2) ระดับความ
พร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning 3) ระดับความมุ่งมั่นของครูใน
สถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning 4) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา 5) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ
สะเต็มศึกษา 6) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา และ 7) ระดับ
ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการ
ศึกษา

- ประเภทงบประมาณ จะสอบถามเกี่ยวกับระดับความพร้อมของงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนได้รับการจัดสรร รวมถึงการสนับสนุนจากภายนอก จำนวน 4 ข้อ ได้แก่

- 1) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำราประกอบการสอน
- 2) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค) 3) เงินนอกงบประมาณ หรือการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และ 4) เงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก

- ประเภทวัสดุอุปกรณ์ จะสอบถามเกี่ยวกับระดับความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ การให้บริการเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน จำนวน 7 ข้อ ได้แก่

- 1) วัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ 2) โสตทัศนูปกรณ์ 3) สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ 4) โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษา 5) การบริการคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือแท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา 6) จุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพ และ 7) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารเกี่ยวกับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทรัพยากรทางการศึกษา การประเมินผลกระทบด้วยเทคนิคโพรเพนลิตีส์สกออร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

3. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการหรือเติมคำตอบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ และตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 ข้อ

5. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 ข้อ ที่สร้างขึ้น นำไปประเมินความตรงของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย ด้านนโยบายและแผนการศึกษาขึ้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณและบริหารงานทั่วไป ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาระดับสถานศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา และด้านบริหารการศึกษาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามในตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 ข้อ กับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ และประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของ

ข้อคำถามในตอนที 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษากับนิยามศัพท์เฉพาะด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (index of item objective congruence) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทั้งนี้ ผลการพิจารณาข้อคำถามในตอนที 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จากจำนวน 18 ข้อ คัดเลือกได้จำนวน 18 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.86 – 1.00

6. ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสม หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) โดยทดลองใช้กับสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 15 โรงเรียน และสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 15 โรงเรียน เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 ข้อ เท่ากับ 0.836

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 460 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยและแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามที่ส่งประกอบด้วยแบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการหรือเติมคำตอบ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ และตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 ข้อ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามใช้เวลาในการตอบ 15 นาที พร้อมนี้ผู้วิจัยได้แนบซองใส่เอกสารจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยและดวงตราไปรษณีย์เพื่อให้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งเอกสารกลับไปยังผู้วิจัย ทั้งนี้ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งทางไปรษณีย์

จะแนบ qr code สแกนลิงก์แบบสอบถามออนไลน์ (google form) เพื่อเป็นอีกทางเลือกที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเก็บทางไปรษณีย์หรือวิธีการที่เหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน (วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ google form) ในกรณีผู้วิจัยไม่ได้รับแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามได้ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามทางโทรศัพท์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4 ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้รับการตอบรับของแบบสอบถามแล้วตรวจสอบความซ้ำซ้อนของข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 460 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียด ดังนี้

3.4.1 ได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามทางไปรษณีย์ที่ได้รับ จำนวน 13 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 5.65 และแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับ จำนวน 217 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.35

3.4.2 ได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามทางไปรษณีย์ที่ได้รับ จำนวน 28 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 12.17 และแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับ จำนวน 202 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.83

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย (descriptive statistics) จากโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

1. การศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของกลุ่มศึกษา (อปท.) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล ประเภทงบประมาณ และประเภท

วัสดุอุปกรณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย (descriptive statistics) จากโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพเพนสตีส์สกออร์

การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยทำการประเมินผลกระทบจากสภาพทรัพยากรทางการศึกษาที่สะท้อนถึงความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แทน กลุ่มศึกษา (อปท.) และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แทน กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ด้วยเทคนิคโพเพนสตีส์สกออร์ และผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตัวแปรตามของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ และความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ และได้กำหนดตัวแปรแทรกซ้อนของสถานศึกษา จำนวน 15 ตัวแปร ได้แก่ 1) ขนาดสถานศึกษา (School_Size) 2) สถานศึกษาในเมือง (Urban) 3) สถานศึกษาชานเมือง (Suburb) 4) จำนวนนักเรียน (Student) 5) จำนวนครู (Teacher) 6) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST) 7) จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ (T_Eng) 8) จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น (T_Other) 9) จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (Room_Science) 10) จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา (Room_Language) 11) จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต (Com_Internet) 12) จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน (Com_Teach) 13) รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน (Income) 14) ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Alumni_Association) 15) ระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ตามเทคนิคโพเพนสตีส์สกออร์ออกเป็น 5 ขั้นตอน รายละเอียดแสดงดังนี้ (Rosenbaum and Rubin, 1983)

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบ independent – samples t-test เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ก่อนใช้เทคนิคโพเพนสตีส์สกออร์

2.2 การเลือกตัวแปรแทรกซ้อนที่ส่งผลต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบ independent – samples t-test เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนแต่ละตัวที่ส่งผลต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน

2.3 การคำนวณค่าโพรเพนสิตี้สกอร์และแบ่งกลุ่มตามค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติก (binary logistic regression analysis) ผลที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติกจะทำให้กลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แต่ละโรงเรียนมีค่าโพรเพนสิตี้สกอร์เป็นค่าใดค่าหนึ่งในช่วง 0 ถึง 1 จากนั้นทำการแบ่งกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ตามค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ จำนวน 5 quintile ได้แก่ quintile 1 มีค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ในช่วง 0.00 – 0.20, quintile 2 มีค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ในช่วง 0.20001 – 0.40, quintile 3 มีค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ในช่วง 0.40001 – 0.60, quintile 4 มีค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ในช่วง 0.60001 – 0.80 และ quintile 5 มีค่าโพรเพน-สิตี้สกอร์ในช่วง 0.80001 – 1.00

2.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two – way analysis of variance) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนแต่ละตัวระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะต้องระบุว่าตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน

2.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพรเพนสิตี้สกอร์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบซี (Z - test) ซึ่งเป็นการคำนวณผลต่างของผลรวมผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม (\hat{d}) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 และผลรวมค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม ($\hat{S}_{\hat{d}}$) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 ด้วยสมการ

$$Z = \frac{\hat{d} = \sum_{k=1}^k \frac{n_k}{N} (\bar{Y}_{tk} - \bar{Y}_{ck})}{\hat{S}_{\hat{d}} = \sqrt{\sum_{k=1}^k \frac{n_k^2}{N^2} \left(\frac{n_{tk}^2}{n_{tk}} + \frac{n_{ck}^2}{n_{ck}} \right)}}$$

กำหนดให้ \hat{d}	แทน	ผลรวมของผลต่างของค่าเฉลี่ยแต่ละชั้น
$\hat{S}_{\hat{d}}$	แทน	ผลรวมค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของแต่ละชั้น
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

- k แทน จำนวนชั้น
- ck แทน กลุ่มเปรียบเทียบของชั้นนั้น ๆ
- tk แทน กลุ่มศึกษาของชั้นนั้น ๆ
- n_k แทน กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ k ($k = 1, \dots, 5$)
- n_{ck} แทน กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มเปรียบเทียบในกลุ่มที่ k ($k = 1, \dots, 5$)
- n_{tk} แทน กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มศึกษาในกลุ่มที่ k ($k = 1, \dots, 5$)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตีส์สกอร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 การศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตีส์สกอร์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน ค่าเฉลี่ย (mean)
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
SE	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (standard error of mean)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
df	แทน องศาอิสระ (degree of freedom)
MD	แทน ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (mean difference)
SS	แทน ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (sum of squares)

MSE แทน ค่าความแปรปรวนหรือค่าเฉลี่ยของผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสอง (mean square)

p แทน ความน่าจะเป็นในการมีนัยสำคัญทางสถิติ (significance)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

School_Organize	แทน	สังกัด
Readiness	แทน	ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรแทรกซ้อน

School_Size	แทน	ขนาดสถานศึกษา
Urban	แทน	สถานศึกษาในเมือง
Suburb	แทน	สถานศึกษาชานเมือง
Student	แทน	จำนวนนักเรียน
Teacher	แทน	จำนวนครู
RatioST	แทน	อัตราส่วนนักเรียนต่อครู
T_Eng	แทน	จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ
T_Other	แทน	จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น
Room_Science	แทน	จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
Room_Language	แทน	จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา
Com_Internet	แทน	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต
Com_Teach	แทน	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน
Income	แทน	รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน
Alumni_Association	แทน	ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา
Parent_Association	แทน	ระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กลุ่มศึกษา (อปท.)) และสถานศึกษาที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)) มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1 – 4.2

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มศึกษา (อปท.)		กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดสถานศึกษา				
ขนาดเล็ก	44	19.10	114	49.60
ขนาดกลาง	155	67.40	103	44.80
ขนาดใหญ่	24	10.40	8	3.50
ขนาดใหญ่พิเศษ	7	3.00	5	2.20
2. สถานที่ตั้งสถานศึกษา				
ในเมือง	48	20.87	86	37.39
ชานเมือง	40	17.39	44	19.13
นอกเมือง	142	61.74	100	43.48
3. ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่า				
ในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปี				
การศึกษาที่ผ่านมา				
ระดับน้อยที่สุด	39	16.96	24	10.43
ระดับน้อย	26	11.30	30	13.04
ระดับปานกลาง	82	35.65	63	27.39
ระดับมาก	59	25.65	67	29.13
ระดับมากที่สุด	24	10.43	46	20.00
4. ระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองใน				
ในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปี				
การศึกษาที่ผ่านมา				
ระดับน้อยที่สุด	17	7.39	13	5.65
ระดับน้อย	19	8.26	25	10.87
ระดับปานกลาง	85	36.96	52	22.61
ระดับมาก	62	26.96	69	30.00
ระดับมากที่สุด	47	20.43	71	30.87

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ในตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มศึกษา (อปท.) เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.40 รองลงมาเป็นขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 19.10 เมื่อพิจารณาตามสถานที่ตั้งสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาอยู่นอกเมือง คิดเป็นร้อยละ 61.74 รองลงมาเป็นในเมือง คิดเป็นร้อยละ 20.87 ในส่วนของความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า สมาคมศิษย์เก่ามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.65 รองลงมาเป็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25.65 และสมาคมผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.96 รองลงมาเป็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.96

กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) พบว่า เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมาเป็นขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.80 เมื่อพิจารณาตามสถานที่ตั้งสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาอยู่นอกเมือง คิดเป็นร้อยละ 43.48 รองลงมาเป็นในเมือง คิดเป็นร้อยละ 37.39 ในส่วนของความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่สมาคมศิษย์เก่ามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 29.13 รองลงมาเป็นผู้มีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.39 และสมาคมผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.87 รองลงมาเป็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 30.00

ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลพื้นฐานกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ข้อมูลพื้นฐาน	Min	Max	M	SD
1. จำนวนนักเรียน				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	16.00	3157.00	496	502.66
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	16.00	3450.00	603	811.61
2. จำนวนครู				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	2.00	136.00	33	23.04
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	2.00	143.00	32	32.99
3. อัตราส่วนนักเรียนต่อครู				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	5.00	30.00	14	4.95
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	1.00	87.00	15	8.39

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	Min	Max	M	SD
4. จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	0.00	14.00	2	2.88
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	0.00	23.00	2	3.62
5. จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	0.00	6.00	2	1.00
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	0.00	20.00	2	2.05
6. จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	0.00	4.00	1	0.91
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	0.00	8.00	1	1.39
7. จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	0.00	10.00	2	1.80
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	0.00	15.00	2	2.53
8. จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	0.00	200.00	43	42.62
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	0.00	530.00	55	90.03
9. จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	0.00	180.00	40	40.50
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	0.00	400.00	48	70.77
10. รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน				
กลุ่มศึกษา (อปท.)	300.00	20000.00	8621	5050.65
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	500.00	50000.00	9446	7014.20

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ในตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มศึกษา (อปท.) มีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 496 คน และมีจำนวนครูเฉลี่ยอยู่ที่ 33 คน โดยมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูเฉลี่ยอยู่ที่นักเรียน 14 คน ต่อครู 1 คน ในส่วนของครูต่างชาติ พบว่า มีจำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษเฉลี่ยอยู่ที่ 2 คน และ

ที่สอนภาษาอื่นเฉลี่ยอยู่ที่ 1 คน ในส่วนของห้องปฏิบัติการ พบว่า มีจำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์เฉลี่ยอยู่ที่ 1 ห้อง และห้องปฏิบัติการทางภาษาเฉลี่ยอยู่ที่ 2 ห้อง และในส่วนของคอมพิวเตอร์ พบว่า มีจำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยอยู่ที่ 43 เครื่อง และที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนเฉลี่ยอยู่ที่ 40 เครื่อง และเมื่อพิจารณาตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 8621 บาท

กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) พบว่า มีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 603 คน และมีจำนวนครูเฉลี่ยอยู่ที่ 32 คน โดยมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูเฉลี่ยอยู่ที่นักเรียน 15 คนต่อครู 1 คน ในส่วนของครูต่างชาติ พบว่า มีจำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษเฉลี่ยอยู่ที่ 2 คน และที่สอนภาษาอื่นเฉลี่ยอยู่ที่ 1 คน ในส่วนของห้องปฏิบัติการ พบว่า มีจำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์เฉลี่ยอยู่ที่ 1 ห้อง และห้องปฏิบัติการทางภาษาเฉลี่ยอยู่ที่ 2 ห้อง และในส่วนของคอมพิวเตอร์ พบว่า มีจำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยอยู่ที่ 55 เครื่อง และที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนเฉลี่ยอยู่ที่ 48 เครื่อง และเมื่อพิจารณาตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย อยู่ที่ 9446 บาท

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 ผลการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3 – 4.5

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาพทรัพยากรทางการศึกษาและระดับความพร้อม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านทรัพยากรทางการศึกษา		
1. จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning		
น้อยกว่าร้อยละ 20	4	1.74
ร้อยละ 20 – 40	10	4.35
ร้อยละ 41 – 60	50	21.74
ร้อยละ 61 – 80	97	42.17
มากกว่าร้อยละ 80	69	30.00

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทรัพยากรทางการศึกษาและระดับความพร้อม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านทรัพยากรทางการศึกษา		
2. ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning		
ระดับน้อยที่สุด	10	4.35
ระดับน้อย	68	29.57
ระดับปานกลาง	119	51.74
ระดับมาก	33	14.35
ระดับมากที่สุด	0	0.00
3. ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning		
ระดับน้อยที่สุด	5	2.17
ระดับน้อย	68	29.57
ระดับปานกลาง	112	48.70
ระดับมาก	45	19.57
ระดับมากที่สุด	0	0.00
4. จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา		
น้อยกว่าร้อยละ 20	14	6.09
ร้อยละ 20 – 40	31	13.48
ร้อยละ 41 – 60	88	38.26
ร้อยละ 61 – 80	73	31.74
มากกว่าร้อยละ 80	24	10.43
5. ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา		
ระดับน้อยที่สุด	9	3.91
ระดับน้อย	24	10.43
ระดับปานกลาง	119	51.74
ระดับมาก	73	31.74
ระดับมากที่สุด	5	2.17

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทรัพยากรทางการศึกษาและระดับความพร้อม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านทรัพยากรทางการศึกษา		
6. ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา		
ระดับน้อยที่สุด	2	0.87
ระดับน้อย	30	13.04
ระดับปานกลาง	99	43.04
ระดับมาก	92	40.00
ระดับมากที่สุด	7	3.04
7. ระดับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการศึกษา		
ระดับน้อยที่สุด	2	0.87
ระดับน้อย	61	26.52
ระดับปานกลาง	108	46.96
ระดับมาก	59	25.65
ระดับมากที่สุด	0	0.00

ผลการวิเคราะห์ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล ในตารางที่ 4.3 พบว่า ด้านครู 1) ครูมีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning ร้อยละ 61 – 80 คิดเป็นร้อยละ 42.17 และมากกว่าร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 30.00 2) ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.74 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.57 3) ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.70 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.57 4) ครูมีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ร้อยละ 41 – 60 คิดเป็นร้อยละ 38.26 และร้อยละ 61 – 80 คิดเป็นร้อยละ 31.74 5) ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.74 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.74 6) ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.04 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.00 และด้านผู้บริหารสถานศึกษา 7) ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการศึกษาระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.96 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 26.52

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาพทรัพยากร ทางการศึกษาของ สถานศึกษา	ระดับความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา							
	ไม่มีเลย		มี แต่ไม่เพียงพอ		มีเพียงพอ		มีมากเกินไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งบประมาณหรือเงิน นอกงบประมาณใน การจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำรา ประกอบการสอน	11	4.78	56	24.35	160	69.57	3	1.3
2. งบประมาณหรือเงิน นอกงบประมาณที่ โรงเรียนจัดสรรหรือ ระดมทุนเพื่อใช้ สนับสนุนค่าใช้จ่าย หรือทุนการศึกษา สำหรับนักเรียน ยากจนพิเศษแบบ มีเงื่อนไข (ทุนเสมอ ภาค)	35	15.22	86	37.39	107	46.52	2	0.87
3. เงินนอกงบประมาณ หรือการสนับสนุนจาก ผู้ปกครอง	90	39.13	91	39.57	46	20.00	3	1.30
4. เงินนอกงบประมาณ หรือการสนับสนุนจาก ภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงาน ภายนอก	81	35.22	106	46.09	43	18.70	0	0.00

ผลการวิเคราะห์ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ ในตารางที่ 4.4 พบว่า 1) สถานศึกษามีงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำรา ประกอบการสอน เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 69.57 และมี แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 24.35

2) มีงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค) เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 46.52 และมี แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 37.39 3) มีเงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 39.57 และไม่มีเลย คิดเป็นร้อยละ 39.13 4) มีเงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 46.09 และไม่มีเลย คิดเป็นร้อยละ 35.22

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาพทรัพยากร ทางการศึกษาของ สถานศึกษา	ระดับความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา							
	ไม่มีเลย		มี แต่ไม่เพียงพอ		มีเพียงพอ		มีมากเกินไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วัสดุและอุปกรณ์ทาง วิทยาศาสตร์	6	2.61	121	52.61	100	43.48	3	1.30
2. โสตทัศนูปกรณ์	7	3.04	123	53.48	91	39.57	9	3.91
3. สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบ เทคโนโลยีแบบต่าง ๆ	19	8.26	135	58.70	70	30.43	6	2.61
4. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือซอฟต์แวร์ทาง การศึกษา	21	9.13	127	55.22	79	34.35	3	1.30
5. การบริการคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือแท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา	76	33.04	104	45.22	47	20.43	3	1.30
6. จุดให้บริการสัญญาณ เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต แบบไร้สาย (WiFi) ที่มี คุณภาพ	3	1.30	94	40.87	124	53.91	9	3.91
7. สิ่งอำนวยความสะดวก ในการเรียน	36	15.65	174	75.65	20	8.70	0	0.00

ผลการวิเคราะห์ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ ในตารางที่ 4.5 พบว่า 1) สถานศึกษามีวัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 52.61 และมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 43.48 2) มีโสตทัศนูปกรณ์ แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 53.48 และมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 39.57 3) มีสื่อการเรียนรู้ ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 58.70 และมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 30.43 4) มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษา แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 55.22 และมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 34.35 5) มีการบริการคอมพิวเตอร์ แล็บที่อป หรือแท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 45.22 และไม่มีเลย คิดเป็นร้อยละ 33.04 6) มีจุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 53.91 และมี แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.8 7) มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 75.65 และไม่มีเลย คิดเป็นร้อยละ 15.65

2.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ และความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ และแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ขั้นตอน รายละเอียดแสดงดังนี้

2.2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ประเภทความพร้อมด้าน ทรัพยากรทางการศึกษา		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>MD</i>
รวม	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	28.083	7.505	.487	.486	3.492	458	.001	2.443
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	30.526	7.502						
ประเภทบุคคล	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	18.339	4.457	.250	.617	4.130	458	.000	1.752
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	20.091	4.640						
ประเภท งบประมาณ	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	4.700	2.204	1.211	.272	4.770	458	.000	.939
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	5.639	2.014						
ประเภท วัสดุอุปกรณ์	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	9.900	3.188	2.082	.150	-.665	458	.506	-.209
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	9.691	3.535						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ในตารางที่ 4.6 พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 30.526$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 28.083$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 20.091$)

มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 18.339$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน ในส่วนของประเภทงบประมาณ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 5.639$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 4.700$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน และในส่วนของประเภทวัสดุอุปกรณ์ กลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 9.900$) มีค่ามากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 9.691$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน

2.2.2 ผลการเลือกตัวแปรแทรกซ้อนที่ส่งผลต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ตัวแปรแทรกซ้อน	Group Statistics	Levene's Test				T-test for Equality of Means				
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>MD</i>
School Size	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.122	0.912	18.675	0.000	-0.416	407.905	0.678	-0.030
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	2.152	0.633						
Urban	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	0.383	0.487	66.994	0.000	4.154	444.073	0.000	0.174
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	0.209	0.407						
Suburb	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	0.187	0.391	0.527	0.468	0.363	458	0.717	0.013
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	0.174	0.380						
Student	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	602.835	811.606	26.144	0.000	1.709	382.147	0.088	107.565
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	495.27	502.659						

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ตัวแปรแทรกซ้อน		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>MD</i>
Teacher	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	54.378	203.710	10.540	0.001	1.617	234.859	0.106	21.865
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	32.513	23.043						
RatioST	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	15.041	8.385	2.051	0.153	2.221	458	0.027	1.426
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	13.615	4.948						
T_Eng	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.626	3.622	0.219	0.640	-0.185	458	0.853	-0.057
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.683	2.880						
T_Other	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	0.474	2.047	1.762	0.185	0.492	458	0.623	0.074
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	0.400	1.000						
Alumni_ Association	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	3.374	1.243	3.415	0.065	3.151	458	0.002	0.361
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.013	1.213						
Parent_ Association	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	3.717	1.183	0.949	0.331	2.502	458	0.013	0.270
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.448	1.127						
Room_ Language	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	0.800	1.387	9.208	0.003	0.159	394.958	0.874	0.017
	กลุ่ม เปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	0.783	0.909						

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ตัวแปรแทรกซ้อน		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		n	M	SD	F	p	t	df	p	MD
Room_Science	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.865	2.529	5.076	0.025	-0.106	413.487	0.915	-0.022
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.887	1.799						
Com_Internet	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	55.113	90.032	27.078	0.000	1.896	326.709	0.059	12.452
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	42.661	42.616						
Com_Teach	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	47.591	70.773	20.844	0.000	1.361	364.481	0.174	7.317
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	40.274	40.505						
Income	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	9445.652	7014.20	5.246	0.022	1.446	416.155	0.149	824.348
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	8621.304	5050.65						

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแทรกซ้อน ในตารางที่ 4.7 พบว่า มีค่าเฉลี่ย ตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ สถานศึกษาในเมือง (Urban), อัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST), ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Alumni_Association) และระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association) แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรแทรกซ้อนทั้ง 4 ตัวแปร ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน

2.2.3 ผลการคำนวณค่าโพเพนลิตีส์กอร์และแบ่งกลุ่มตามค่าโพเพนลิตีส์กอร์

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ตามกลุ่ม quintile

quintile	กลุ่มศึกษา (อปท.)		กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	10	71.43	4	28.57	14	3.00
2	93	68.89	42	31.11	135	29.30
3	93	51.10	89	48.90	182	39.60
4	31	32.98	63	67.02	94	20.40
5	3	8.57	32	91.43	35	7.60
รวม	230	100.00	230	100.00	460	100.00

ผลการคำนวณค่าโพเพนลิตีส์กอร์จะทำให้โรงเรียนของกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จะมีค่าโพเพนลิตีส์กอร์ เป็นค่าใดค่าหนึ่งในช่วง 0 ถึง 1 ทั้งนี้ ผลการแบ่งกลุ่มตามค่าโพเพนลิตีส์กอร์ ในตารางที่ 4.8 พบว่า จำนวนโรงเรียนของกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ในแต่ละ quintile จะมีจำนวนโรงเรียนไม่เท่ากัน

2.2.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนสถานศึกษาในเมือง (Urban) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MSE	F	p
Intercept	20.650	1	20.650	137.293	0.000
School_Organize	0.168	1	0.168	1.118	0.291
Quintile	15.096	4	3.774	25.091	0.000
School_Organize * Quintile	1.363	4	0.341	2.266	0.061
Corrected Total	95.791	459			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนสถานศึกษาในเมือง (Urban) ในตารางที่ 4.9 พบว่า อิทธิพลของสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) มีค่า F เท่ากับ 1.118 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพรเพนลิตีส์สกอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนสถานศึกษาในเมือง (Urban) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) กับ Quintile มีค่า F เท่ากับ 2.266 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพรเพนลิตีส์สกอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนสถานศึกษาในเมือง (Urban) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกันในช่วง quintile 1 - 5 ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนอัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพรเพนลิตีส์สกอร์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MSE	F	p
Intercept	26755.551	1	26755.551	608.432	0.000
School_Organize	143.478	1	143.478	3.263	0.072
Quintile	678.115	4	169.529	3.855	0.004
School_Organize * Quintile	307.054	4	76.763	1.746	0.139
Corrected Total	21941.643	459			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนอัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST) ในตารางที่ 4.10 พบว่า อิทธิพลของสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) มีค่า F เท่ากับ 3.263 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพรเพนลิตีส์สกอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนอัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) กับ Quintile มีค่า F เท่ากับ 1.746 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพรเพนลิตีส์สกอร์ตัวแปรแทรกซ้อนอัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกันในช่วง quintile 1 - 5 ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็ง ของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Alumni_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MSE	F	p
Intercept	1699.287	1	1699.287	1405.179	0.000
School_Organize	0.117	1	0.117	0.097	0.756
Quintile	35.342	4	8.836	7.306	0.000
School_Organize * Quintile	3.215	4	0.804	0.665	0.617
Corrected Total	619.861	459			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนสมาคมศิษย์เก่า (Alumni_Association) ในตารางที่ 4.11 พบว่า อิทธิพลของสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) มีค่า F เท่ากับ 0.074 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Alumni_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) กับ quintile มีค่า F เท่ากับ 0.279 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Alumni_Association) ระหว่าง กลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกันในช่วง quintile 1 - 5 ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็ง ของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MSE	F	p
Intercept	1699.287	1	1699.287	1405.179	0.000
School_Organize	0.117	1	0.117	0.097	0.756
Quintile	35.342	4	8.836	7.306	0.000
School_Organize * Quintile	3.215	4	0.804	0.665	0.617
Corrected Total	619.861	459			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนสมาคมผู้ปกครอง (Parent_Association) ในตารางที่ 4.12 พบว่า อิทธิพลของสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) มีค่า F เท่ากับ 0.097 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์ตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) กับ quintile มีค่า F เท่ากับ 0.665 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association) ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกันในช่วง quintile 1 - 5 ที่กำหนดไว้

2.2.5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 1 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

ประเภทความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		n	M	SD	F	p	t	df	p	MD
รวม	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	30.300	6.001	2.127	0.170	1.810	12	0.095	5.700
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	36.000	2.309						
ประเภทบุคคล	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	20.300	2.312	5.478	0.037	0.591	9	0.565	0.700
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	21.000	0.000						
ประเภทงบประมาณ	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	5.200	2.044	0.374	0.552	0.640	12	0.534	0.800
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	6.000	2.309						
ประเภทวัสดุอุปกรณ์	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	9.800	2.898	18.000	0.001	2.828	9	0.015	4.200
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	14.000	0.000						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ในตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของ quintile 1 ประกอบด้วยกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 4 โรงเรียนและกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 10 โรงเรียน โดยค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 36.000$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 30.300$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 21.000$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 20.300$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของประเภทงบประมาณกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 6.000$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา

(อปท.) ($M = 5.200$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนของประเภทวัสดุ อุปกรณ์ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 14.000$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 9.800$) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 2 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์

ประเภทความพร้อม ด้านทรัพยากรทางการศึกษา		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		n	M	SD	F	p	t	df	p	MD
รวม	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	27.355	7.624	0.005	0.946	-0.940	133	0.349	-1.355
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	26.000	8.043						
ประเภทบุคคล	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	17.946	4.635	4.634	0.033	0.524	67.410	0.601	0.482
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	18.429	5.601						
ประเภท งบประมาณ	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	4.441	2.434	9.493	0.003	-0.315	107.604	0.753	-0.131
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	4.310	1.746						
ประเภท วัสดุอุปกรณ์	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	9.774	3.036	0.154	0.695	-3.111	133	0.002	-1.798
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	7.976	3.265						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ในตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของ quintile 2 ประกอบด้วยกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 42 โรงเรียนและกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 93 โรงเรียน โดยค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 26.000$) มีค่าน้อยกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 27.355$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 18.429$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 17.946$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของประเภทงบประมาณ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 4.310$) มีค่าน้อยกว่ากลุ่มศึกษา

(อปท.) ($M = 4.441$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนของประเภทวัสดุอุปกรณ์ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 7.976$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 9.774$) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม Quintile 3 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์

ประเภทความพร้อม		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
ด้านทรัพยากรทางการศึกษา		n	M	SD	F	p	t	df	p	MD
รวม	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	28.591	7.392	0.006	0.938	2.734	180	0.007	3.049
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	31.640	7.653						
ประเภทบุคคล	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	18.688	4.366	1.157	0.284	1.807	180	0.073	1.233
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	19.921	4.839						
ประเภทงบประมาณ	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	4.720	1.838	0.454	0.501	5.095	180	0.000	1.448
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	6.169	1.996						
ประเภทวัสดุอุปกรณ์	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	10.183	3.498	0.510	0.476	0.569	180	0.570	0.300
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	10.483	3.618						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ในตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของ quintile 3 ประกอบด้วยกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 89 โรงเรียนและกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 93 โรงเรียน โดยค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 31.640$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 28.591$) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 19.921$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 18.688$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของประเภทงบประมาณ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 6.169$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา

(อปท.) ($M = 4.720$) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนของประเภทวัสดุอุปกรณ์ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 10.483$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 10.183$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 4 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์

ประเภทความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		n	M	SD	F	p	t	df	p	MD
รวม	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	27.516	7.380	5.62	0.02	1.59	45.871	0.115	2.119
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	29.635	5.323						
ประเภทบุคคล	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	17.581	4.522	8.39	0.01	3.67	49.091	0.000	3.150
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	20.730	3.580						
ประเภทงบประมาณ	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	5.032	2.359	0.87	0.35	0.73	92	0.468	0.333
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	5.365	1.937						
ประเภทวัสดุอุปกรณ์	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	9.419	2.693	0.11	0.74	-1.52	92	0.132	-0.975
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	8.444	3.031						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ในตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของ quintile 4 ประกอบด้วยกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 63 โรงเรียนและกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 31 โรงเรียน โดยค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 29.635$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 27.516$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 20.730$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 17.581$) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของประเภทงบประมาณ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 5.365$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา

(อปท.) ($M = 5.032$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนของประเภทวัสดุอุปกรณ์ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 8.444$) มีค่าน้อยกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 9.419$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์เกอร์

ประเภทความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา		Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
		n	M	SD	F	p	t	df	p	MD
รวม	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	33.333	13.279	3.254	0.080	0.233	33	0.817	1.104
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	34.438	7.361						
ประเภทบุคคล	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	21.000	5.196	0.119	0.733	0.141	33	0.889	0.375
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	21.375	4.361						
ประเภทงบประมาณ	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	7.000	3.464	7.644	0.009	-0.549	2.083	0.586	-0.594
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	6.406	1.624						
ประเภทวัสดุอุปกรณ์	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	10.333	4.619	2.326	0.137	0.766	33	0.449	1.323
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	11.656	2.707						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา ในตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของ quintile 5 ประกอบด้วยกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จำนวน 32 โรงเรียนและกลุ่มศึกษา (อปท.) จำนวน 3 โรงเรียน โดยค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 34.438$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 33.333$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 21.375$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 21.000$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของประเภทงบประมาณกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 6.406$) มีค่าน้อยกว่ากลุ่มศึกษา

(อปท.) ($M = 7.000$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนของประเภทวัสดุ อุปกรณ์ กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ($M = 11.656$) มีค่ามากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ($M = 10.333$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 - 4.17 ค่าที่ได้จากผลการวิเคราะห์ของกลุ่ม quintile 1 - 5 สามารถนำข้อมูลไปคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา (d) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา (S_d) ของกลุ่ม quintile 1 - 5 เพื่อนำไปใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของทั้ง 4 ประเภท ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ด้วยสถิติทดสอบซี (Z - test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.18 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม (\hat{d}) ของกลุ่ม quintile 1 - 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

quintile	n	สัดส่วน	ผลต่างค่าเฉลี่ย	สัดส่วน \times ผลต่าง
1	14	0.030	5.700	0.173
2	135	0.293	-1.355	-0.398
3	182	0.396	3.049	1.206
4	94	0.204	2.119	0.433
5	35	0.076	1.104	0.084
รวม	460			$\hat{d} = 1.499$

ตารางที่ 4.19 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม (S_d) ของกลุ่ม quintile 1 - 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

Quintile	กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	Variance	Variance รวม
1	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	30.300	6.001	3.601	0.005
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	36.000	2.309	1.333	

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

Quintile	กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	Variance	Variance รวม
2	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	27.355	7.624	0.625	0.186
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	26.000	8.043	1.540	
3	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	28.591	7.392	0.588	0.195
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	31.640	7.653	0.658	
4	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	27.516	7.380	1.757	0.092
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	29.635	5.323	0.450	
5	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	33.333	13.279	58.777	0.350
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	34.438	7.361	1.693	
รวม		460			$S_d^2 = 0.828$ หรือ $S_d = 0.910$	

เมื่อแทนค่า (d) เท่ากับ 1.499 และค่า (S_d) เท่ากับ 0.910 จะได้ค่า $Z = \frac{d}{S_d} = \frac{1.499}{0.910} = 1.647$ จากผลการคำนวณ พบว่า ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของกลุ่ม quintile 1 - 5 มีค่าเท่ากับ 1.647 ($p = 0.996$) แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์ ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแสดงให้เห็นว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลรายข้อระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ข้อคำถามความพร้อม ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ประเภทบุคคล	Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>MD</i>
ข้อ 1 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.943	.921	.870	.351	3.734	458	.000	.296
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.239	.770						
ข้อ 2 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.270	1.022	3.937	.048	4.591	448.39	.000	.409
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	2.678	.882						
ข้อ 3 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.761	.747	.824	.365	3.666	458	.000	.261
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.022	.779						
ข้อ 4 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.178	.798	4.701	.031	5.661	457.15	.000	.430
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	2.609	.833						
ข้อ 5 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.857	.748	.405	.525	2.833	458	.005	.200
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.057	.766						
ข้อ 6 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.313	.769	4.985	.026	2.839	451.22	.005	.217
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	2.530	.870						
ข้อ 7 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	2.974	.747	.898	.344	.349	458	.727	.026
กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.000	.851						

หมายเหตุ 1) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning 2) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning 3) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning 4) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา 5) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา 6) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา และ 7) ระดับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 4.21 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล (d) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพรเพนลิตีส์กอร์

quintile	n	สัดส่วน	ผลต่างค่าเฉลี่ย	สัดส่วน x ผลต่าง
1	14	0.030	0.700	0.021
2	135	0.293	0.482	0.141
3	182	0.396	1.233	0.488
4	94	0.204	3.150	0.644
5	35	0.076	0.375	0.029
รวม	460			$\hat{d} = 1.323$

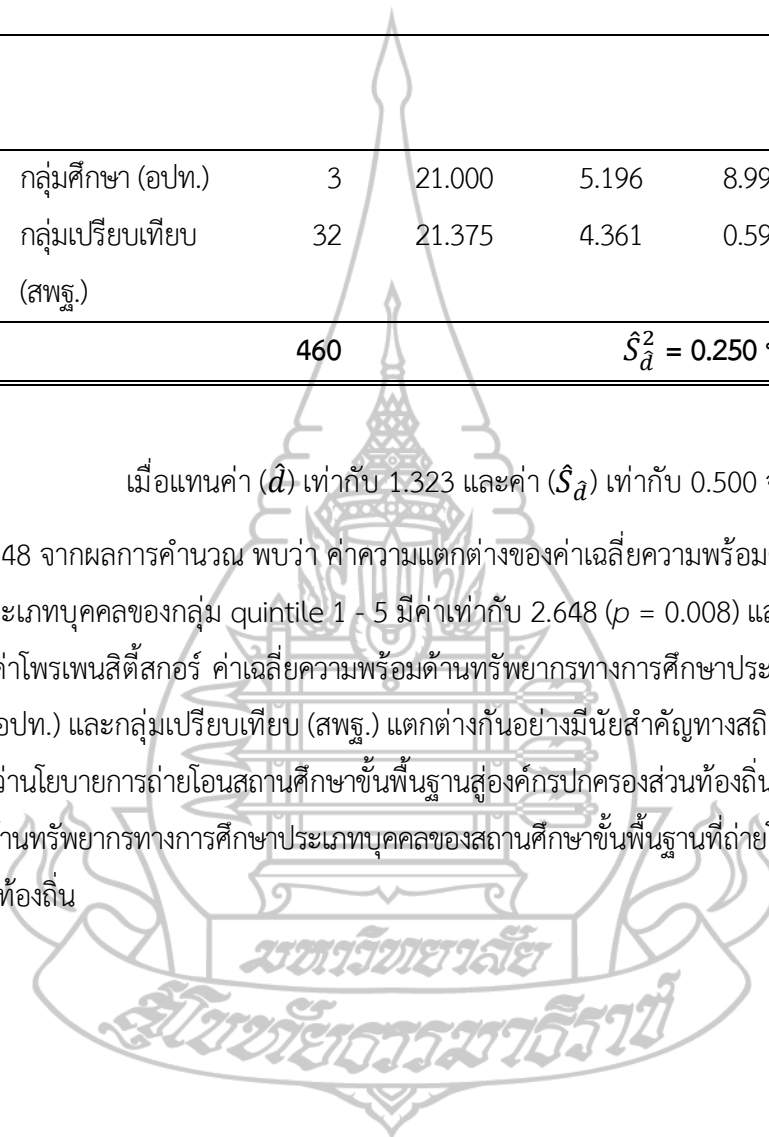
ตารางที่ 4.22 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล (S_d) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพรเพนลิตีส์กอร์

Quintile	กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	Variance	Variance รวม
1	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	20.300	2.312	0.535	0.000
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	21.000	0.000	0.000	
2	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	17.946	4.635	0.231	0.084
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	18.429	5.601	0.747	
3	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	18.688	4.366	0.205	0.073
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	19.921	4.839	0.263	
4	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	17.581	4.522	0.660	0.036
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	20.730	3.580	0.203	

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

Quintile	กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	Variance	Variance รวม
5	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	21.000	5.196	8.999	0.056
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	21.375	4.361	0.594	
รวม		460			$S_d^2 = 0.250$ หรือ $S_d = 0.500$	

เมื่อแทนค่า (*d*) เท่ากับ 1.323 และค่า (S_d) เท่ากับ 0.500 จะได้ค่า $Z = \frac{d}{S_d} = \frac{1.323}{0.500} = 2.648$ จากผลการคำนวณ พบว่า ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลของกลุ่ม quintile 1 - 5 มีค่าเท่ากับ 2.648 ($p = 0.008$) แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์ ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแสดงให้เห็นว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.23 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณรายข้อระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ข้อคำถามความพร้อมด้าน ทรัพยากรทางการศึกษาประเภท งบประมาณ	Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>MD</i>
ข้อ 1 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.674	.586	1.233	.267	-.789	458	.431	-.043
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.630						
ข้อ 2 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.330	.738	10.796	.001	3.897	444.72	.000	.248
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.578						
ข้อ 3 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	.835	.787	4.282	.039	5.692	452.15	.000	.396
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.230						
ข้อ 4 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	.835	.717	1.999	.158	6.055	458	.000	.391
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.226						

หมายเหตุ 1) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำราประกอบการสอน
2) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือ
ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค) 3) เงินนอกงบประมาณ หรือการ
สนับสนุนจากผู้ปกครอง และ 4) เงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากภาคเอกชน ชุมชน หรือ
หน่วยงานภายนอก

ตารางที่ 4.24 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภท
งบประมาณ (\hat{d}) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตี-
สกอาร์

Quintile	<i>n</i>	สัดส่วน	ผลต่างค่าเฉลี่ย	สัดส่วน x ผลต่าง
1	14	0.030	0.800	0.024
2	135	0.293	-0.131	-0.038
3	182	0.396	1.448	0.573
4	94	0.204	0.333	0.068
5	35	0.076	-0.594	-0.045
รวม	460			$\hat{d} = 0.582$

ตารางที่ 4.25 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ (\hat{S}_d) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์

Quintile	กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	Variance	Variance รวม
1	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	5.200	2.044	0.418	0.002
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	6.000	2.309	1.333	
2	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	4.441	2.434	0.064	0.012
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	4.310	1.746	0.073	
3	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	4.720	1.838	0.036	0.013
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	6.169	1.996	0.045	
4	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	5.032	2.359	0.180	0.010
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	5.365	1.937	0.060	
5	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	7.000	3.464	4.000	0.024
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	6.406	1.624	0.082	
รวม		460			$\hat{S}_d^2 = 0.060$ หรือ $\hat{S}_d = 0.244$	

เมื่อแทนค่า (\hat{d}) เท่ากับ 0.582 และค่า (\hat{S}_d) เท่ากับ 0.244 จะได้ค่า $Z = \frac{\hat{d}}{\hat{S}_d} = \frac{0.582}{0.244} = 2.381$ จากผลการคำนวณ พบว่า ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณของกลุ่ม quintile 1 - 5 มีค่าเท่ากับ 2.381 ($p = 0.017$) แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์ ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแสดงให้เห็นว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.26 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์รายข้อระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)

ข้อคำถามความพร้อมด้าน ทรัพยากรทางการศึกษาประเภท วัสดุอุปกรณ์	Group Statistics			Levene's Test		T-test for Equality of Means			
	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>MD</i>
ข้อ 1 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.435	.570	.001	.974	-3.442	458	.001	-.200
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.235						
ข้อ 2 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.443	.623	.317	.574	-1.548	458	.122	-.091
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.352						
ข้อ 3 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.274	.647	2.551	.111	-.208	458	.836	-.013
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.261						
ข้อ 4 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.278	.641	1.777	.183	.139	458	.889	.009
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.287						
ข้อ 5 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	.900	.761	1.849	.175	1.616	458	.107	.113
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.013						
ข้อ 6 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.604	.587	.017	.897	2.258	458	.024	.130
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.735						
ข้อ 7 กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	1.930	.490	15.352	.000	-1.742	446.06	.082	-.087
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	1.843						

หมายเหตุ 1) วัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ 2) โสตทัศนอุปกรณ์ 3) สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ 4) โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษา 5) การบริการคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือแท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา 6) จุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพ และ 7) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน

ตารางที่ 4.27 ผลการคำนวณผลต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ (\bar{d}) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตี้-สกอร์

Quintile	n	สัดส่วน	ผลต่างค่าเฉลี่ย	สัดส่วน \times ผลต่าง
1	14	0.030	4.200	0.128
2	135	0.293	-1.789	-0.525
3	182	0.396	0.300	0.119
4	94	0.204	-0.975	-0.199
5	35	0.076	1.323	0.101
รวม	460			$\bar{d} = -0.377$

ตารางที่ 4.28 ผลการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ ($\hat{S}_{\bar{d}}$) ของกลุ่ม quintile 1 – 5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตี้สกอร์

Quintile	กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	Variance	Variance รวม
1	กลุ่มศึกษา (อปท.)	10	9.800	2.898	0.840	0.001
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	4	14.000	0.000	0.000	
2	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	9.774	3.036	0.099	0.030
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	42	7.976	3.265	0.254	
3	กลุ่มศึกษา (อปท.)	93	10.183	3.498	0.132	0.044
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	89	10.483	3.618	0.147	
4	กลุ่มศึกษา (อปท.)	31	9.419	2.693	0.234	0.016
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	63	8.444	3.031	0.146	
5	กลุ่มศึกษา (อปท.)	3	10.333	4.619	7.112	0.042
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	32	11.656	2.702	0.228	
รวม		460			$\hat{S}_{\bar{d}}^2 = 0.133$ หรือ $\hat{S}_{\bar{d}} = 0.365$	

เมื่อแทนค่า (d) เท่ากับ -0.377 และค่า (S_d) เท่ากับ 0.365 จะได้ค่า $Z = \frac{d}{S_d} = \frac{-0.377}{0.365} = -1.03$ จากผลการคำนวณ พบว่า ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่ม quintile 1 - 5 มีค่าเท่ากับ 0.103 ($p = 0.917$) แสดงว่าภายหลังการปรับแก้ด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์ ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ และแสดงให้เห็นว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.29 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ก่อนและหลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์

ตัวแปรแทรกซ้อน		สถิติพื้นฐาน			ก่อนปรับแก้		หลังปรับแก้			
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	<i>F²</i>	<i>p</i>
Urban	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	0.383	0.487	4.154	0.000	1.118	0.291	2.266	0.061
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	0.209	0.407						
RatioST	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	15.041	8.385	2.221	0.027	3.263	0.072	1.746	0.139
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	13.615	4.948						
Alumni Association	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	3.374	1.243	3.151	0.002	0.074	0.786	0.279	0.891
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.013	1.213						
Parent Association	กลุ่มศึกษา (อปท.)	230	3.717	1.183	2.502	0.013	0.097	0.756	0.665	0.917
	กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.)	230	3.448	1.127						

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ในตารางที่ 4.29 พบว่า ภายหลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนสตีส์กอร์ ตัวแปรแทรกซ้อนสถานศึกษาในเมือง (Urban), อัตราส่วนนักเรียนต่อครู (RatioST), ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

(Alumni_Association) และระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (Parent_Association) ทั้ง 4 ตัวแปร มีค่า F ของอิทธิพลของสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) และค่า F ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดสถานศึกษา (School_Organize) กับ quintile แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนส์ตี้สกออร์ช่วยขจัดความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ให้มีความไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ 2) ประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพน-ลิตีส์กอร์

1. สรุปการวิจัย

1.1 การศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัยทำการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาจากสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแบ่งสรุปผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1.1 ผลการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล พบว่าสถานศึกษามีครูที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning ร้อยละ 61 – 80 และการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ร้อยละ 41 – 60 และครูที่มีความพร้อมและมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning และแบบสะเต็มศึกษาในระดับปานกลาง และผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการศึกษาในระดับปานกลาง

1.1.2 ผลการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ พบว่าสถานศึกษามีทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณเพียงพอ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำราประกอบการสอน และงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค)

1.1.3 ผลการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสถานศึกษามีทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ จำนวน 1 รายการ ได้แก่ จุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพ

1.2 ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนลิตี้สกออร์

การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยทำการประเมินผลกระทบจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนลิตี้สกออร์ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้กำหนดตัวแปรแทรกซ้อนตามข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นสภาพบริบททั่วไปของสถานศึกษา จำนวน 15 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา, สถานศึกษาในเมือง, สถานศึกษาชานเมือง, จำนวนนักเรียน, จำนวนครู, อัตราส่วนนักเรียนต่อครู, จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ, จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น, จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์, จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา, จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต, จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน, รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน, ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา และระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

ภายหลังการปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพรเพนลิตี้สกออร์ พบว่า ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม มีค่าเท่ากับ 1.647 และเมื่อพิจารณาแยกตามประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล มีค่าเท่ากับ 2.648 ประเภทงบประมาณ มีค่าเท่ากับ 2.381 และประเภทวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเท่ากับ -0.103 แสดงว่า ภายหลังการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมและประเภทวัสดุอุปกรณ์ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน แต่ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลและประเภทงบประมาณระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาโดยรวม ทั้งนี้ แต่เดิมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปนั้นส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษามากเท่าไรนัก แต่เมื่อได้ถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบาย ทำให้ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งหมายความว่ารวมถึงด้านทรัพยากรทางการศึกษาด้วย และเมื่อระยะเวลาผ่านไปสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ถ่ายโอนไปแล้วนั้น มีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาในภาพรวมเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษากับกลุ่ม

เปรียบเทียบ (สพฐ.) ในปัจจุบันแล้วพบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทั้งสองสังกัดต่างก็มีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมและประเภทงบประมาณไม่แตกต่างกัน แสดงว่านโยบายดังกล่าวมีส่วนช่วยในการยกระดับความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาดังกล่าวกับสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไป

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลของกลุ่ม quintile 1 – 5 ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลสูงกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยตรง จึงมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจทำให้ไม่มีความเชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาบุคลากรสายการสอนและสายบริหาร นอกจากนี้ ยังขาดแคลนบุคลากรสายงานศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการช่วยนิเทศการจัดการศึกษา และขาดแคลนบุคลากรสายงานสนับสนุนการสอน อาทิ ไม่มีการบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่พัสดุในสถานศึกษา ทำให้ข้าราชการครูต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานดังกล่าวเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ครูไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ

ดังนั้น เพื่อให้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของบุคลากรสายการสอนและสายบริหาร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขอความร่วมมือจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาบุคลากร ดังจะเห็นได้จากกรณีโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้หรือโครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจร (คุปองครู สพฐ.) โดยใช้ความร่วมมือระหว่างสังกัดในการพัฒนาบุคลากรครูโดยผู้แทนจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีบทบาทในการให้ความรู้ อบรม และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยความช่วยเหลือทางด้านงบประมาณของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง หรือสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการศึกษาดูงานการจัดการจัดการเรียนรู้อะไรและการจัดการศึกษาของท้องถิ่นอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้พัฒนากับของโรงเรียนในแต่ละท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณของกลุ่ม quintile 1 – 5 ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทงบประมาณสูงกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากปัญหาการได้รับการโอนเงินประมาณอุดหนุนล่าช้า ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดได้ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มศึกษา (อปท.) มีค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำราประกอบการสอนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แสดงให้เห็นว่าสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดสรรเงินอุดหนุนสนับสนุนค่าจัดการเรียนการสอนและค่าหนังสือเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลให้สถานศึกษาที่ถ่ายโอนมาความพร้อมเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค) แม้กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จะมีค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาในส่วนนี้มากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) แต่หากพิจารณาจากผลการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาจะพบว่า สถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปส่วนใหญ่มีความพร้อมของงบประมาณในส่วนนี้เพียงพอ แสดงให้เห็นว่าสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดสรรเงินอุดหนุนค่าปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจนให้แก่เด็กเรียนทุกคนได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการ

ดังนั้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจยังประสานขอรับเงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียนได้ไม่เต็มที่ จึงต้องพัฒนาในส่วนนี้เพิ่มเติม โดยอาจให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครอง ภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอกกับสถานศึกษาในการขอรับบริจาค การสนับสนุน หรือร่วมกันจัดกิจกรรมอื่นเพื่อส่งเสริมให้ทั้งเกิดรายได้ร่วมกัน เช่น มินิมาราธอน ตลาดนัดนักเรียน

2.3 ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่ม quintile 1 – 5 ระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มศึกษา (อปท.) มีค่าเฉลี่ยความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) แสดงให้เห็นว่าสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีศักยภาพในการจัดสรรเงินอุดหนุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนได้ ไม่ว่าจะเป็นเงินอุดหนุนค่าจัดการเรียนการสอน

สอน ค่าสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน รวมถึงค่าอุปกรณ์การเรียน ทั้งนี้ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถถ่วงจ่ายเงินระหว่างค่าอุปกรณ์การเรียนร่วมกับค่าเครื่องแบบนักเรียนได้ในกรณีที่นักเรียนมีเครื่องแบบนักเรียนเพียงพออยู่แล้ว ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนสามารถนำเงินส่วนต่างตรงนี้ไปใช้จ่ายในส่วนที่ยังขาดแคลนเพื่อเพิ่มความพร้อมเพิ่มขึ้นได้

ในส่วนของจุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพแม้กลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จะมีค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาในส่วนนี้มากกว่ากลุ่มศึกษา (อปท.) แต่หากพิจารณาจากผลการศึกษความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาจะพบว่าสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปส่วนใหญ่มีความพร้อมของจุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพเพียงพอ ซึ่งเป็นผลมาจากสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาของท้องถิ่น จึงได้กำหนดเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตโรงเรียน โดยเป็นการจัดสรรให้แก่สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาหรือพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษาทั้งในระบบ ADSL และระบบ WiFi ซึ่งจะแตกต่างจากโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้กำหนดไว้

นอกจากนี้ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจต้องให้ความสำคัญกับการจัดสรรโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษา รวมถึงการให้บริการเทคโนโลยีต่าง ๆ แก่นักเรียนและครูเพื่อให้ออกแบบหรือรูปแบบการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการเรียนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนแบบออนไลน์ควบคู่ไปกับการเรียนในห้องเรียน เนื่องจากสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้กำหนดเงินอุดหนุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ดังนั้น จึงอาจต้องเปิดให้มีการระดมทุนเพื่อจัดซื้อหรือการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก รวมถึงทำการสำรวจจำนวนนักเรียนและความต้องการในการขอใช้บริการ เพื่อวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง

2.4 การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์

ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน แต่ค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาประเภทบุคคลและประเภทงบประมาณระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน แสดงว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิผลต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวมและประเภทวัสดุอุปกรณ์

ผลการประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ก่อนการใช้เทคนิคโพรเพนลีสตีส์กอร์ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่านโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษารวม อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบดังกล่าวไม่ได้คำนึงถึงภูมิหลัง สภาพบริบททั่วไป และข้อมูลพื้นฐานที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งประเด็นดังกล่าวอาจส่งผลต่อขั้นตอนการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และอาจทำให้ข้อสรุปที่ได้ไม่ได้สะท้อนถึงผลกระทบที่มาจากนโยบายโดยตรง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคโพรเพนลีสตีส์กอร์เข้ามาช่วยในขั้นตอนวิเคราะห์ โดยเทคนิคโพรเพนลีสตีส์กอร์จะช่วยควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนซึ่งมาจากความแตกต่างของภูมิหลัง สภาพบริบททั่วไป และข้อมูลพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษา ผลจากการใช้เทคนิคโพรเพนลีสตีส์กอร์จะทำให้ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษาที่แตกต่างกันนั้นมาคำนวณใหม่ให้เป็นค่าโพรเพนลีสตีส์กอร์ โดยค่าโพรเพนลีสตีส์กอร์ที่ใกล้เคียงกันจะหมายถึงแต่ละสถานศึกษามีภูมิหลัง สภาพบริบททั่วไป และข้อมูลพื้นฐานที่คล้ายคลึงกันด้วย และเมื่อทำการแบ่งกลุ่มตามค่าโพรเพนลีสตีส์กอร์จะทำให้สามารถคัดเลือกและจับคู่ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาไว้อยู่ในกลุ่มเดียวกันเพื่อใช้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ในลำดับถัดไป

หลังการใช้เทคนิคโพรเพนลีสตีส์กอร์ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) กลับพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าการจับคู่ค่าโพรเพนลีสตีส์กอร์ที่มีค่าใกล้เคียงกันระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ช่วยลดปัญหาความเอนเอียงที่เกิดจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและช่วยลดความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างก่อนการนำมาเปรียบเทียบ ทำให้ผลการวิเคราะห์มีความละเอียดและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ข้อสรุปที่ได้จึงมีความคลาดเคลื่อนน้อยลง เพราะกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกันมีลักษณะภูมิหลัง สภาพบริบททั่วไป และข้อมูลพื้นฐานที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบที่ได้เป็นผลมาจากนโยบาย ที่ไม่ใช่เป็นผลมาจากสภาพที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นนโยบายที่ได้สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น หากกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยต้องการให้การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาแล้วบังเกิดผลดีต่อสถานศึกษาที่ถ่ายโอนไป ควรมีการปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งพิจารณาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบและรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น ความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องย้ายสังกัด เพราะฉะนั้นดังที่กล่าวมาข้างต้น การจะทำให้นโยบายการถ่ายโอน

สถานศึกษาประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ไม่ใช่มุ่งเป้าเพียงแค่ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาเท่านั้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่าความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา แต่ไม่เพียงพอ อาทิ ในด้านเงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก สถานศึกษาและต้นสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีการประสานขอรับการสนับสนุนเงินทุนทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียนเพิ่มเติม หรือจัดกิจกรรมอื่นเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น เช่น มินิมาราธอน ตลาดนัดนักเรียนในด้านวัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์, โสตทัศนูปกรณ์, สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการตรวจสอบสภาพวัสดุที่ชำรุดหรือเสื่อมคุณภาพ เพื่อนำไปดำเนินการซ่อมแซมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ และควรมีการสำรวจจำนวนนักเรียน เพื่อจัดหาซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ ให้เพียงพอ รวมถึงเปิดให้มีการระดมทุนเพื่อจัดซื้อหรือการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก และในด้านการบริการคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือแท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ควรให้การสนับสนุนโดยการจัดหาทรัพยากรดังกล่าวให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน หากไม่สามารถจัดหาให้เพียงพอได้ สถานศึกษาอาจจัดให้มีบริการยืม-คืน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ใช้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ สถานศึกษาควรมีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

3.1.2 นโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวง ศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยควรมีการปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ตัวชี้วัด และระดับคุณภาพในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน บริบทของสถานศึกษา และตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาที่จะถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงควรมีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาภายหลังการถ่ายโอนสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่พบและหาแนวทางการแก้ไข

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างและเพิ่มข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นสภาพบริบททั่วไปของสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรแทรกซ้อนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผลการคำนวณค่าโพเพนสตีส์สกออร์มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการจับคู่กลุ่มเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างให้มีลักษณะใกล้เคียงกันมากขึ้นและเท่าเทียมกันก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโพเพนสตีส์สกออร์ต่อไป

3.2.2 ควรปรับปรุงตัวเลือกคำตอบในแบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้ตัวเลือกคำตอบเป็นระดับความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มความละเอียดในการวัดและทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถึงระดับความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงควรมีการศึกษาตัวแปรทรัพยากรทางการศึกษาอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้มีความหลากหลายของทรัพยากร

3.2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดอื่นเพิ่มเติม เพื่อนำไปต่อยางงานวิจัยและให้สะท้อนถึงผลกระทบที่มาจากนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ศูนย์วิทยบริการวชิรเวศน์

บรรณานุกรม

- กณวรรณ ลาชุมเหล็ก. (2564). *สภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น. แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565)*, น. 1-24. <https://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet>
- _____. (2566). *แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*, น. 23-547. <https://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet>
- กระทรวงมหาดไทย. (2552, 6 มกราคม). *เรื่อง การอุดหนุนงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. หนังสือกระทรวงมหาดไทย. เลขที่ มท 0893.3/ว0020.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แก้ไขบัญชีรายละเอียด 3 แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ตัวชี้วัด และระดับคุณภาพ ในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547*. <https://ops.moe.go.th/ประกาศ/>
- _____. (ม.ป.ป.). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542/>
- กวิทร์เกียรติ นนธ์พลละ. (2551). *แนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการร่วมกันของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2565). *แนวทางประมาณการรายรับและจัดทำงบประมาณรายจ่ายรองรับเงินอุดหนุนทั่วไปด้านการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. https://www.dla.go.th/upload/document/type2/2022/7/27701_1_1658199_948973.PDF
- คณะอนุกรรมการติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปด้านการปกครองท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาธิการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา. (2566). *รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปฏิรูปการจัดการศึกษาของท้องถิ่น*. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

- จันทิมา อัจชะสวัสดิ์. (2556). *การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา* [ดัชนีนิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑารัตน์ เรณูมาน. (2565). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3* [รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชัชกรีย์ วงศ์นี้้ว. (2564). *การวิเคราะห์ภูมิานและการวิเคราะห์กลุ่มแม่เพื่อศึกษาคุณลักษณะนวัตกรรม ที่พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้ วิธีการจับคู่คะแนนนิยมเอียง* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ชื่นจิตต์ วงษ์พนัส, บุญทัน ดอกไธสง, สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ และบุญเรือง ศรีเหรียญ. (2556). ความพร้อมการ ถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ*, 8(1), 47-60.
- ธนภัทร ใจเย็น. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 8(24), 89-101.
- นฤมล สุดใจ และมณฑิรา ดวงสาพล. (2563). การลดความเอนเอียงในการศึกษาเชิงสังเกตและการศึกษาถึง ทดลองโดยใช้วิธีคะแนนความโน้มเอียง. *วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง*, 29(2), 86-100.
- นิรุทธิ์ วงคำชัย. (2563). *การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ บริหารงานห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (SMTE) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ- รำไพพรรณี.
- บุญส่ง จอมหงษ์. (2563). *การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- พงศ์ทัศ วนิชานันท์. (2559). *การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชณิยา หานะพันธ์. (2557). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทรัพยากรทาง การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- พันธุ์ระวี ตันตินิรันดร. (2561). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรสถานศึกษา: กรณีศึกษา โรงเรียนปายพัฒนาการ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- พุดมินาท พันแพง และชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2561). ศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเปี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี. *วารสาร ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 10(2), 438-450.*
- วิทวัส เหมทานนท์. (2551). *ผลกระทบจากการเข้าร่วมโครงการธนาคารประชาชน ธนาคารออมสิน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). *ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์. สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).*
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2559). การจัดสรรทรัพยากรสัมพันธ์กับผล การเรียนรู้ได้อย่างไร. *Focus ประเด็นจาก PISA. <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2016-1/>*
- สมเกียรติ ตั้งวานิชย์ และ อารียา มั่นบุญเพิ่มพูน. (2549). บทที่ 3 การประเมินนโยบายสาธารณะโดยใช้ ข้อมูลเชิงจุลภาค. *การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, น. 49-54. https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2013/03/ed_loan.pdf*
- สังวรรณ ภัตกระโทก, นวพร ชุมวัน, กาญจนา วัฒนสุนทร, อนุสรณ์ เกิดศรี, นลินี ณ นคร, และปริมปรัชญ์ คณินพศุทธิ์. (2563). การวิเคราะห์ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อค่านิยมไทยของนักเรียน มัธยมศึกษาด้วยวิธีโพรเพนซิตีสกอร์. ใน *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการการ วัดผลประเมินผลและวิจัยสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 28 วันที่ 12-14 กุมภาพันธ์ 2563. วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). การถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น. *คู่มือการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น, น. 1-73. <https://www.sea12.go.th/plan/images/stories/58/A25580305/A25580305-p1.pdf>*
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2544. (ม.ป.ป.). [https:// dictionary.orst.go.th/](https://dictionary.orst.go.th/)*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *ทรัพยากรเพื่อการศึกษา. พริกหวานกราฟฟิค.*

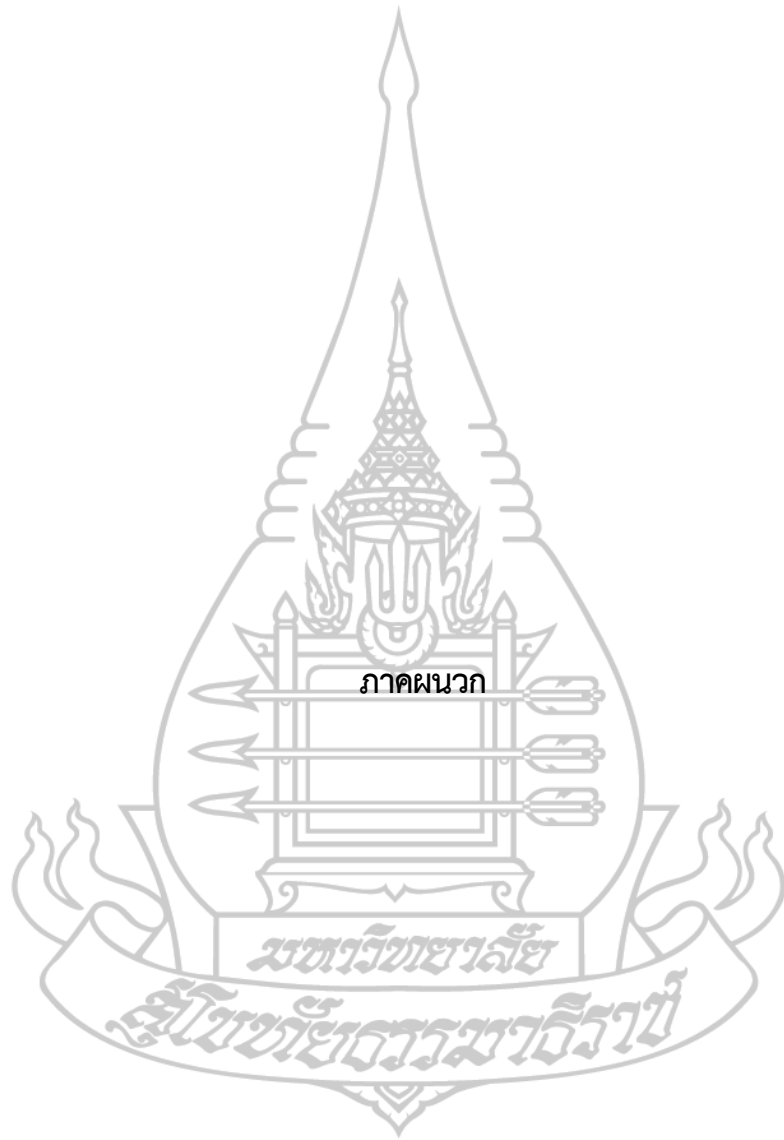
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง
ศึกษาธิการ. (2565). *แนวทางการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัด
การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. โรงพิมพ์
อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย).

สุชาดา ปัทมวิภาต. (2558). การจัดสรรทรัพยากรการเรียนอย่างเท่าเทียม สัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของ
นักเรียนอย่างไร. <https://pisathailand.ipst.ac.th/article-7/>

สุรัสวดี หุ่นพยนต์, อัมพา แก้วกำกม และวาทัญญู ใจบริสุทธิ์. (2562). ถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี การบริหาร
จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : ศึกษากรณีตัวอย่างสถานศึกษาต้นแบบ 3
แห่ง. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 17(3), 27-46.

Rosenbaum, P.R. and Rubin, D.B. (1983). The central role of the propensity score in
observational studies for causal effects. *Biometrika*, 70(1), 41-55.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

1. นางสาวบุศรา ประสงค์ยิ่ง

- สถานที่ทำงาน** กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาคาร สพฐ. 5 ชั้น 8 กระทรวงศึกษาธิการ
- วุฒิการศึกษา** - ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว)
- บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)
- ประสบการณ์** ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นางสาวกรวิภา ทับไทร

- สถานที่ทำงาน** โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ จังหวัดกระบี่
- วุฒิการศึกษา** - ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา
- ประสบการณ์** ผู้เชี่ยวชาญด้านงบประมาณและบริหารงานทั่วไป ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ฝ่ายงบประมาณและบริหารงานทั่วไป

3. นายจักรพงษ์ ทิพย์ปัญญา

- สถานที่ทำงาน** โรงเรียนแม่อาวยุวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- วุฒิการศึกษา** - การศึกษามหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ (กศ.ม.คณิตศาสตร์)
- ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์
- ประสบการณ์** ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนงานและงบประมาณ ปฏิบัติหน้าที่ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ โรงเรียนแม่อาวยุวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

4. นายวสันต์ กิวัฒนา

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๖ จังหวัดฉะเชิงเทรา

วุฒิการศึกษา - ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
- ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๖ จังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๖ จังหวัดฉะเชิงเทรา

5. ดร.วัชรศักดิ์ สงค์ปาน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต

วุฒิการศึกษา - ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาโทคอมพิวเตอร์

ประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย

6. ดร.นพรัตน์ ไบยา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนปัว จังหวัดน่าน

วุฒิการศึกษา - ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)
- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)
- ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกชีววิทยา

ประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา
การประกันคุณภาพการศึกษา
ปฏิบัติหน้าที่ครูชำนาญการพิเศษ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
กลุ่มประกันคุณภาพการศึกษา

7. ดร.ชาร์ร็ฟท์ สือนิ

สถานที่ทำงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส ศาลากลางจังหวัด จังหวัดนราธิวาส

วุฒิการศึกษา

- ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
- ศีรษะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
- ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

ประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ ศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

ภาคผนวก ข

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

ตารางสรุปค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญคนที่							เฉลี่ย	ผล
	1	2	3	4	5	6	7		
1) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	0.86	ใช้ได้
2) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็ม ศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	0.86	ใช้ได้
3) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาใน การจัด การเรียนรู้แบบ active learning	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	0.86	ใช้ได้
4) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาใน การจัด การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	0.86	ใช้ได้
5) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาใน การจัด การเรียนรู้แบบ active learning	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	0.86	ใช้ได้
6) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาใน การจัด การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	0.86	ใช้ได้
7) ระดับความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาด แคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการ ศึกษา	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	0.86	ใช้ได้
8) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณใน การจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำรา ประกอบการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	0.86	ใช้ได้

สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญคนที่							เฉลี่ย	ผล
	1	2	3	4	5	6	7		
9) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่ โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้ สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษา สำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบ มีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค)	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	0.86	ใช้ได้
10) เงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุน จากผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11) เงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุน จากภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงาน ภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12) วัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13) โสตทัศนูปกรณ์ เช่น ประเภทเครื่องเสียง (ไมโครโฟน, ลำโพง) หรือประเภทเครื่อง ฉาย (กระดาน อัจฉริยะ, โปรเจคเตอร์)	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14) สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบ ต่าง ๆ เช่น e-book e-learning บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15) โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์ ทางการศึกษา เช่น โปรแกรมการเรียน ออนไลน์/วิทยาศาสตร์/แปลภาษา หรือ คำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16) การบริการคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือ แท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17) จุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน เช่น โต๊ะเรียน เก้าอี้ กระดาน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง
การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนสตีส์กอร์

คำชี้แจง

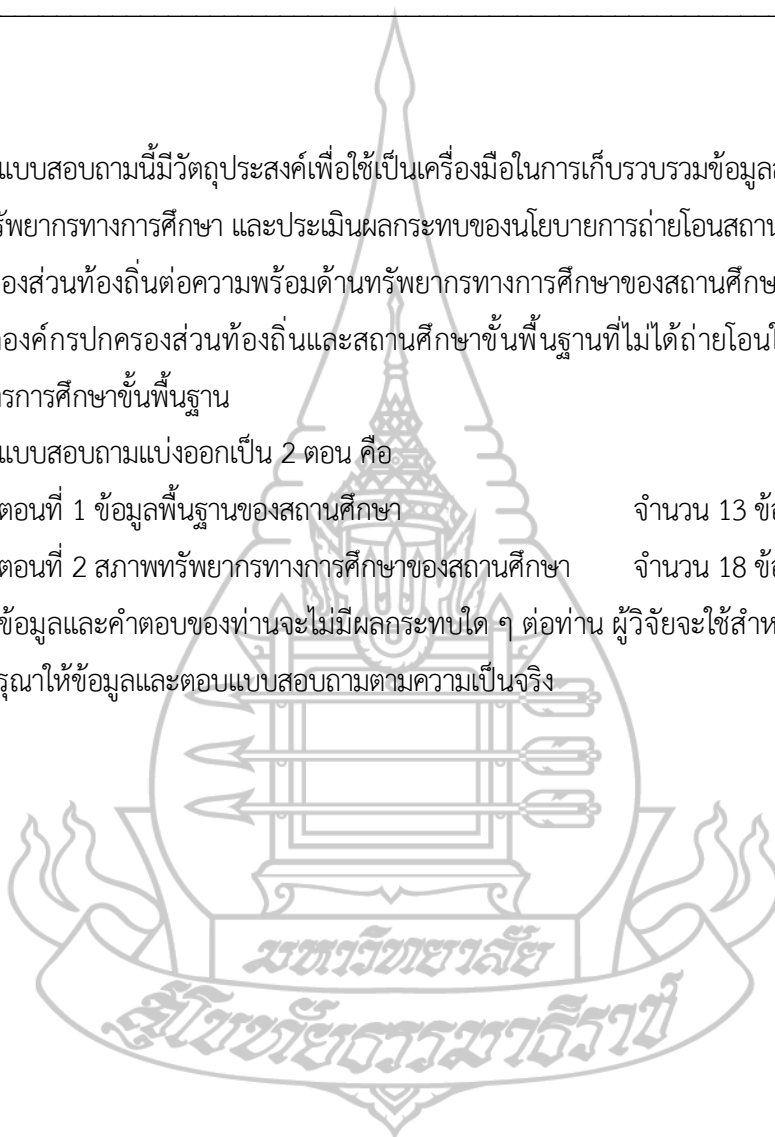
1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษา และประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ถ่ายโอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 ข้อ

3. ข้อมูลและคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ผู้วิจัยจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จึงขอความกรุณาให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

แบบสอบถามสภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ ที่ตรงกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

1) ขนาดสถานศึกษา

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

ขนาดใหญ่

ขนาดใหญ่พิเศษ

2) สถานที่ตั้งสถานศึกษา

ในเมือง

ชานเมือง

นอกเมือง

3) จำนวนนักเรียน

..... คน

4) จำนวนครู

..... คน

5) จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ

..... คน

6) จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น

..... คน

7) จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์

..... ห้อง

8) จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา

..... ห้อง

9) จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต

..... เครื่อง

10) จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน

..... เครื่อง

11) รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน

..... บาท

12) ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษา

ที่ผ่านมา

ระดับน้อยที่สุด

ระดับน้อย

ระดับปานกลาง

ระดับมาก

ระดับมากที่สุด

13) ระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษา

ที่ผ่านมา

ระดับน้อยที่สุด

ระดับน้อย

ระดับปานกลาง

ระดับมาก

ระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 สภาพทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเติมคำตอบลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ ที่ตรงกับสภาพ
ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

- 1) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ active learning

☐ น้อยกว่าร้อยละ 20	☐ ร้อยละ 20 – 40	☐ ร้อยละ 41 – 60
☐ ร้อยละ 61 – 80	☐ มากกว่าร้อยละ 80	
- 2) จำนวนครูในสถานศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

☐ น้อยกว่าร้อยละ 20	☐ ร้อยละ 20 – 40	☐ ร้อยละ 41 – 60
☐ ร้อยละ 61 – 80	☐ มากกว่าร้อยละ 80	
- 3) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning

☐ ระดับน้อยที่สุด	☐ ระดับน้อย	☐ ระดับปานกลาง
☐ ระดับมาก	☐ ระดับมากที่สุด	
- 4) ระดับความพร้อมของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

☐ ระดับน้อยที่สุด	☐ ระดับน้อย	☐ ระดับปานกลาง
☐ ระดับมาก	☐ ระดับมากที่สุด	
- 5) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบ active learning

☐ ระดับน้อยที่สุด	☐ ระดับน้อย	☐ ระดับปานกลาง
☐ ระดับมาก	☐ ระดับมากที่สุด	
- 6) ระดับความมุ่งมั่นของครูในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

☐ ระดับน้อยที่สุด	☐ ระดับน้อย	☐ ระดับปานกลาง
☐ ระดับมาก	☐ ระดับมากที่สุด	
- 7) ระดับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากร
และบุคลากรทางการศึกษา

☐ ระดับน้อยที่สุด	☐ ระดับน้อย	☐ ระดับปานกลาง
☐ ระดับมาก	☐ ระดับมากที่สุด	
- 8) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หนังสือเรียน ตำราประกอบการสอน

☐ ไม่มีเลย	☐ มี แต่ไม่เพียงพอ
☐ มีเพียงพอ	☐ มีมากเกินไป

9) งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรหรือระดมทุนเพื่อใช้สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค)

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

10) เงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

11) เงินนอกงบประมาณหรือการสนับสนุนจากภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

12) วัสดุและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

13) สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น ประเภทเครื่องเสียง (ไมโครโฟน, ลำโพง) หรือประเภทเครื่องฉาย (กระดานอัจฉริยะ, โปรเจคเตอร์)

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

14) สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ เช่น e-book e-learning หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

15) โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษา เช่น โปรแกรมการเรียนออนไลน์/ วิทยาศาสตร์/แปลภาษา หรือคำนวณ

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

16) การบริการคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือแท็บเล็ต ให้ยืมเพื่อการศึกษา

- ไม่มีเลย มี แต่ไม่เพียงพอ
 มีเพียงพอ มีมากเกินไป

17) จุดให้บริการสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีคุณภาพ

☐ ไม่มีเลย	☐ มี แต่ไม่เพียงพอ
☐ มีเพียงพอ	☐ มีมากเกินไป

18) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน เช่น โต๊ะเรียน เก้าอี้ กระดาน

☐ ไม่มีเลย	☐ มี แต่ไม่เพียงพอ
☐ มีเพียงพอ	☐ มีมากเกินไป

ภาคผนวก ง

สำเนาไปรับรองจริยธรรมการวิจัยของโครงการวิจัย

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของโครงการวิจัย
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เลขที่ใบรับรอง : 010.66

วิธีพิจารณา : แบบเร็ว

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับรองโครงการวิจัยและเอกสารประกอบโครงการวิจัยต่อไปนี้

- ชื่อโครงการวิจัย** : การประเมินผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาด้วยเทคนิคโพรเพนลิตีสกอร์
- รหัสโครงการวิจัย** : STOUIRB 2566/013.1204
- หัวหน้าโครงการวิจัย** : นายกาญจน์วัฒน์ พรมหา
: นักศึกษาระดับปริญญาโท
- หน่วยงาน** : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รายการเอกสารที่รับรอง** : 1) AF-04_06 แบบเสนอโครงการวิจัย
2) AF-06_06 หนังสือแสดงความยินยอมฯ อายุ 18 ปีขึ้นไป
3) แบบสอบถาม

ลงชื่อ.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

ลงชื่อ.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ ังดกระโทก)
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

วันที่ทำการรับรอง : 22 พฤษภาคม 2566

วันหมดอายุใบรับรอง : 21 พฤษภาคม 2567

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อ
ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นด้วยเทคนิคโพรเพนสิตี้สกอร์

1) ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้าน
ทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จากสถิติทดสอบ
independent – samples t-test

Group Statistics

	School Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Readiness	1.00	230	30.5261	7.50236	.49469
	.00	230	28.0826	7.50529	.49488
R_man	1.00	230	20.0913	4.64038	.30598
	.00	230	18.3391	4.45724	.29390
R_money	1.00	230	5.6391	2.01419	.13281
	.00	230	4.7000	2.20391	.14532
R_material	1.00	230	9.6913	3.53466	.23307
	.00	230	9.9000	3.18752	.21018

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Readiness	Equal variances assumed	.487	.486	3.492	458	.001	2.44348	.69974	1.06839	3.81857
	Equal variances not assumed			3.492	458.000	.001	2.44348	.69974	1.06839	3.81857
R_man	Equal variances assumed	.250	.617	4.130	458	.000	1.75217	.42426	.91843	2.58592
	Equal variances not assumed			4.130	457.259	.000	1.75217	.42426	.91842	2.58592
R_money	Equal variances assumed	1.211	.272	4.770	458	.000	.93913	.19687	.55225	1.32601
	Equal variances not assumed			4.770	454.339	.000	.93913	.19687	.55224	1.32602
R_material	Equal variances assumed	2.082	.150	-.665	458	.506	-.20870	.31384	-.82544	.40805
	Equal variances not assumed			-.665	453.191	.506	-.20870	.31384	-.82546	.40807

2) ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) จากสถิติทดสอบ independent – samples t-test

Group Statistics

	School Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
School_Size	1.00	230	2.1217	.91229	.06015
	.00	230	2.1522	.63271	.04172
Urban	1.00	230	.3826	.48708	.03212
	.00	230	.2087	.40726	.02685
Suburb	1.00	230	.1870	.39073	.02576
	.00	230	.1739	.37986	.02505
Student	1.00	230	602.8348	811.60596	53.51571
	.00	230	495.2696	502.65909	33.14436
Teacher	1.00	230	54.3783	203.71041	13.43227
	.00	230	32.5130	23.04272	1.51939
RatioST	1.00	230	15.0413	8.38528	.55291
	.00	230	13.6154	4.94784	.32625
T_Eng	1.00	230	1.6261	3.62177	.23881
	.00	230	1.6826	2.88031	.18992
T_Other	1.00	230	.4739	2.04677	.13496
	.00	230	.4000	1.00044	.06597
Alumni_Association	1.00	230	3.3739	1.24305	.08196
	.00	230	3.0130	1.21303	.07998
Parent_Association	1.00	230	3.7174	1.18327	.07802
	.00	230	3.4478	1.12703	.07431
Room_Language	1.00	230	.8000	1.38740	.09148
	.00	230	.7826	.90879	.05992
Room_Science	1.00	230	1.8652	2.52915	.16677
	.00	230	1.8870	1.79891	.11862
Com_Internet	1.00	230	55.1130	90.03233	5.93656
	.00	230	42.6609	42.61555	2.80999
Com_Teach	1.00	230	47.5913	70.77313	4.66664
	.00	230	40.2739	40.50466	2.67080
Income	1.00	230	9445.6522	7014.19977	462.50264
	.00	230	8621.3043	5050.65416	333.03027

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราช

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
School_Size	Equal variances assumed	18.675	.000	-416	458	.678	-.03043	.07321	-.17430	.11343
	Equal variances not assumed			-416	407.905	.678	-.03043	.07321	-.17434	.11347
Urban	Equal variances assumed	66.994	.000	4.154	458	.000	.17391	.04186	.09164	.25618
	Equal variances not assumed			4.154	444.073	.000	.17391	.04186	.09164	.25619
Suburb	Equal variances assumed	.527	.468	.363	458	.717	.01304	.03593	-.05757	.08366
	Equal variances not assumed			.363	457.636	.717	.01304	.03593	-.05757	.08366
Student	Equal variances assumed	26.144	.000	1.709	458	.088	107.56522	62.94823	-16.13795	231.26838
	Equal variances not assumed			1.709	382.147	.088	107.56522	62.94823	-16.20304	231.33347
Teacher	Equal variances assumed	10.540	.001	1.617	458	.106	21.86522	13.51793	-4.69963	48.43007
	Equal variances not assumed			1.617	234.859	.107	21.86522	13.51793	-4.76667	48.49710
RatioST	Equal variances assumed	2.051	.153	2.221	458	.027	1.42593	.64199	.16433	2.68754
	Equal variances not assumed			2.221	371.223	.027	1.42593	.64199	.16354	2.68832
T_Eng	Equal variances assumed	.219	.640	-1.185	458	.853	-.05652	.30513	-.65614	.54310
	Equal variances not assumed			-1.185	435.905	.853	-.05652	.30513	-.65622	.54318
T_Other	Equal variances assumed	1.762	.185	.492	458	.623	.07391	.15022	-.22129	.36912
	Equal variances not assumed			.492	332.514	.623	.07391	.15022	-.22159	.36941
Alumni_Association	Equal variances assumed	3.415	.065	3.151	458	.002	.36087	.11452	.13581	.58593
	Equal variances not assumed			3.151	457.727	.002	.36087	.11452	.13581	.58593
Parent_Association	Equal variances assumed	.949	.331	2.502	458	.013	.26957	.10775	.05782	.48131
	Equal variances not assumed			2.502	456.918	.013	.26957	.10775	.05782	.48131
Room_Language	Equal variances assumed	9.208	.003	.159	458	.874	.01739	.10936	-.19752	.23230
	Equal variances not assumed			.159	394.958	.874	.01739	.10936	-.19761	.23239
Room_Science	Equal variances assumed	5.076	.025	-1.106	458	.915	-.02174	.20465	-.42391	.38043
	Equal variances not assumed			-1.106	413.487	.915	-.02174	.20465	-.42402	.38054
Com_Internet	Equal variances assumed	27.078	.000	1.896	458	.059	12.45217	6.56801	-.45499	25.35934
	Equal variances not assumed			1.896	326.709	.059	12.45217	6.56801	-.46875	25.37310
Com_Teach	Equal variances assumed	20.844	.000	1.361	458	.174	7.31739	5.37687	-3.24900	17.88378
	Equal variances not assumed			1.361	364.481	.174	7.31739	5.37687	-3.25619	17.89097
Income	Equal variances assumed	5.246	.022	1.446	458	.149	824.34783	569.92794	-295.65010	1944.34575
	Equal variances not assumed			1.446	416.155	.149	824.34783	569.92794	-295.94856	1944.64421

3) ผลการคำนวณค่าโพรเพนลิตีส์กอร์ จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติก (binary logistic regression analysis)

Unweighted Cases ^a		N	Percent
Selected Cases	Included in Analysis	460	100.0
	Missing Cases	0	.0
	Total	460	100.0
Unselected Cases		0	.0
Total		460	100.0

Original Value	Internal Value
.00	0
1.00	1

a. If weight is in effect, see classification table for the total number of cases.

Block 0: Beginning Block

		Predicted		
		School_Organize		Percentage Correct
Observed		.00	1.00	
Step 0	School_Organize .00	0	230	.0
	1.00	0	230	100.0
Overall Percentage				50.0

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0 Constant	.000	.093	.000	1	1.000	1.000

Step 0	Variables	Score	df	Sig.
	School_Size	.174	1	.677
	Urban	16.703	1	.000
	Suburb	.132	1	.716
	Student	2.914	1	.088
	Teacher	2.613	1	.106
	RatioST	4.902	1	.027
	T_Eng	.034	1	.853
	T_Other	.243	1	.622
	Alumni_Association	9.761	1	.002
	Parent_Association	6.201	1	.013
	Room_Language	.025	1	.873
	Room_Science	.011	1	.915
	Com_Internet	3.582	1	.058
	Com_Teach	1.853	1	.173
	Income	2.092	1	.148

a. Residual Chi-Squares are not computed because of redundancies.

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	68.692	15	.000
	Block	68.692	15	.000
	Model	68.692	15	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	569.003 ^a	.139	.185

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

		Predicted		
		School_Organize		Percentage Correct
Observed	.00	1.00		
Step 1	School_Organize .00	161	69	70.0
	1.00	79	151	65.7
Overall Percentage				67.8

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a						
School_Size	-1.443	.317	20.727	1	.000	.236
Urban	1.316	.276	22.691	1	.000	3.730
Suburb	.646	.294	4.824	1	.028	1.908
Student	.001	.001	1.033	1	.310	1.001
Teacher	.008	.017	.239	1	.625	1.008
RatioST	.085	.037	5.179	1	.023	1.089
T_Eng	-.079	.047	2.747	1	.097	.924
T_Other	-.004	.081	.002	1	.964	.996
Alumni_Association	.118	.117	1.013	1	.314	1.125
Parent_Association	.130	.124	1.089	1	.297	1.138
Room_Language	-.050	.106	.218	1	.641	.952
Room_Science	-.018	.075	.058	1	.810	.982
Com_Internet	.006	.004	1.784	1	.182	1.006
Com_Teach	-.009	.005	2.863	1	.091	.991
Income	.000	.000	.209	1	.648	1.000
Constant	-.041	.647	.004	1	.950	.960

a. Variable(s) entered on step 1: School_Size, Urban, Suburb, Student, Teacher, RatioST, T_Eng, T_Other, Alumni_Association, Parent_Association, Room_Language, Room_Science, Com_Internet, Com_Teach, Income.

4) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) หลังปรับแก้ด้วยค่าโพเพนลิตี้สก็อร์ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two – way analysis of variance)

4.1) School_Size แทน ขนาดสถานศึกษา

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: School_Size

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	36.042 ^a	9	4.005	7.316	.000
Intercept	651.494	1	651.494	1190.162	.000
School_Organize	6.317	1	6.317	11.541	.001
Quintile	20.346	4	5.086	9.292	.000
School_Organize * Quintile	10.976	4	2.744	5.013	.001
Error	246.329	450	.547		
Total	2383.000	460			
Corrected Total	282.372	459			

a. R Squared = .128 (Adjusted R Squared = .110)

4.2) Urban แทน สถานศึกษาในเมือง

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Urban

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	28.106 ^a	9	3.123	20.762	.000
Intercept	20.650	1	20.650	137.293	.000
School_Organize	.168	1	.168	1.118	.291
Quintile	15.096	4	3.774	25.091	.000
School_Organize * Quintile	1.363	4	.341	2.266	.061
Error	67.685	450	.150		
Total	136.000	460			
Corrected Total	95.791	459			

a. R Squared = .293 (Adjusted R Squared = .279)

4.3) Suburb แทน สถานศึกษาชานเมือง

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Suburb

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	5.381 ^a	9	.598	4.295	.000
Intercept	3.388	1	3.388	24.341	.000
School_Organize	.366	1	.366	2.632	.105
Quintile	2.434	4	.608	4.370	.002
School_Organize * Quintile	1.419	4	.355	2.549	.039
Error	62.643	450	.139		
Total	83.000	460			
Corrected Total	68.024	459			

a. R Squared = .079 (Adjusted R Squared = .061)

4.4) Student แทน จำนวนนักเรียน

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Student

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	39946846.0 ^a	9	4438538.442	11.743	.000
Intercept	62347988.19	1	62347988.19	164.954	.000
School_Organize	6695702.238	1	6695702.238	17.715	.000
Quintile	13081457.18	4	3270364.295	8.652	.000
School_Organize * Quintile	11409541.13	4	2852385.281	7.547	.000
Error	170087556.8	450	377972.348		
Total	348705216.0	460			
Corrected Total	210034402.7	459			

a. R Squared = .190 (Adjusted R Squared = .174)

4.5) Teacher แทน จำนวนครู

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Teacher

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	946052.732 ^a	9	105116.970	5.416	.000
Intercept	383117.798	1	383117.798	19.740	.000
School_Organize	77464.668	1	77464.668	3.991	.046
Quintile	103370.584	4	25842.646	1.332	.257
School_Organize * Quintile	114268.877	4	28567.219	1.472	.210
Error	8733544.910	450	19407.878		
Total	10547859.00	460			
Corrected Total	9679597.641	459			

a. R Squared = .098 (Adjusted R Squared = .080)

4.6) RatioST แทน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: RatioST

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	2153.074 ^a	9	239.230	5.440	.000
Intercept	26755.551	1	26755.551	608.432	.000
School_Organize	143.478	1	143.478	3.263	.072
Quintile	678.115	4	169.529	3.855	.004
School_Organize * Quintile	307.054	4	76.763	1.746	.139
Error	19788.569	450	43.975		
Total	116380.740	460			
Corrected Total	21941.643	459			

a. R Squared = .098 (Adjusted R Squared = .080)

4.7) T_Eng แทน จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษ

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: T_Eng

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	1886.833 ^a	9	209.648	31.268	.000
Intercept	1515.878	1	1515.878	226.085	.000
School_Organize	441.429	1	441.429	65.837	.000
Quintile	1519.900	4	379.975	56.671	.000
School_Organize * Quintile	1007.960	4	251.990	37.583	.000
Error	3017.208	450	6.705		
Total	6163.000	460			
Corrected Total	4904.041	459			

a. R Squared = .385 (Adjusted R Squared = .372)

4.8) T_Other แทน จำนวนครูต่างชาติที่สอนภาษาอื่น

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: T_Other

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	25.244 ^a	9	2.805	1.084	.373
Intercept	24.089	1	24.089	9.313	.002
School_Organize	5.485	1	5.485	2.121	.146
Quintile	10.057	4	2.514	.972	.422
School_Organize * Quintile	15.442	4	3.861	1.493	.203
Error	1163.928	450	2.587		
Total	1277.000	460			
Corrected Total	1189.172	459			

a. R Squared = .021 (Adjusted R Squared = .002)

4.9) Room_Science แทน จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Room_Science

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	256.142 ^a	9	28.460	6.568	.000
Intercept	614.985	1	614.985	141.934	.000
School_Organize	33.844	1	33.844	7.811	.005
Quintile	109.024	4	27.256	6.291	.000
School_Organize * Quintile	91.410	4	22.852	5.274	.000
Error	1949.795	450	4.333		
Total	3825.000	460			
Corrected Total	2205.937	459			

a. R Squared = .116 (Adjusted R Squared = .098)

4.10) Room_Language แทน จำนวนห้องปฏิบัติการทางภาษา

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Room_Language

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	33.909 ^a	9	3.768	2.844	.003
Intercept	80.671	1	80.671	60.904	.000
School_Organize	.113	1	.113	.086	.770
Quintile	4.242	4	1.061	.801	.525
School_Organize * Quintile	13.908	4	3.477	2.625	.034
Error	596.056	450	1.325		
Total	918.000	460			
Corrected Total	629.965	459			

a. R Squared = .054 (Adjusted R Squared = .035)

4.11) Com_Internet แทน จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Com_Internet

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	402216.521 ^a	9	44690.725	10.653	.000
Intercept	412353.667	1	412353.667	98.297	.000
School_Organize	34665.425	1	34665.425	8.264	.004
Quintile	72311.330	4	18077.832	4.309	.002
School_Organize * Quintile	56401.756	4	14100.439	3.361	.010
Error	1887731.601	450	4194.959		
Total	3389318.000	460			
Corrected Total	2289948.122	459			

a. R Squared = .176 (Adjusted R Squared = .159)

4.12) Com_Teach แทน จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Com_Teach

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	178217.826 ^a	9	19801.981	6.597	.000
Intercept	330976.049	1	330976.049	110.271	.000
School_Organize	21414.525	1	21414.525	7.135	.008
Quintile	50238.193	4	12559.548	4.184	.002
School_Organize * Quintile	34206.957	4	8551.739	2.849	.024
Error	1350667.085	450	3001.482		
Total	2416719.000	460			
Corrected Total	1528884.911	459			

a. R Squared = .117 (Adjusted R Squared = .099)

4.13) Income แทน รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนต่อเดือน

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Income

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	1923143628 ^a	9	213682625.4	6.300	.000
Intercept	12086018202	1	12086018202	356.329	.000
School_Organize	348908567.7	1	348908567.7	10.287	.001
Quintile	903072321.6	4	225768080.4	6.656	.000
School_Organize * Quintile	622437343.6	4	155609335.9	4.588	.001
Error	15263160806	450	33918135.13		
Total	54724020000	460			
Corrected Total	17186304435	459			

a. R Squared = .112 (Adjusted R Squared = .094)

4.14) Alumni_Association แทน ระดับความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่าในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Alumni_Association

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	134.888 ^a	9	14.988	11.814	.000
Intercept	1450.886	1	1450.886	1143.645	.000
School_Organize	.094	1	.094	.074	.786
Quintile	74.955	4	18.739	14.771	.000
School_Organize * Quintile	1.418	4	.354	.279	.891
Error	570.893	450	1.269		
Total	5397.000	460			
Corrected Total	705.780	459			

a. R Squared = .191 (Adjusted R Squared = .175)

4.15) Parent_Association แทน ระดับความเข้มแข็งของสมาคมผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนใน 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Parent_Association

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	75.675 ^a	9	8.408	6.953	.000
Intercept	1699.287	1	1699.287	1405.179	.000
School_Organize	.117	1	.117	.097	.756
Quintile	35.342	4	8.836	7.306	.000
School_Organize * Quintile	3.215	4	.804	.665	.617
Error	544.186	450	1.209		
Total	6524.000	460			
Corrected Total	619.861	459			

a. R Squared = .122 (Adjusted R Squared = .105)

4) ค่าสถิติพื้นฐานและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกลุ่มศึกษา (อปท.) และกลุ่มเปรียบเทียบ (สพฐ.) ของกลุ่ม quintile 1 -5 หลังปรับแก้ตัวแปรแทรกซ้อนด้วยค่าโพเพนลิตีส์กอร์

4.1) quintile 1

Group Statistics^a

	School_Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Readiness	1.00	4	36.0000	2.30940	1.15470
	.00	10	30.3000	6.00093	1.89766
R_man	1.00	4	21.0000	.00000	.00000
	.00	10	20.3000	2.31181	.73106
R_money	1.00	4	6.0000	2.30940	1.15470
	.00	10	5.2000	2.04396	.64636
R_material	1.00	4	14.0000	.00000	.00000
	.00	10	9.8000	2.89828	.91652

a. Quintile = 1.00

Independent Samples Test^a

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Readiness	Equal variances assumed	2.127	.170	1.810	12	.095	5.70000	3.14954	-1.16225	12.56225
	Equal variances not assumed			2.566	11.974	.025	5.70000	2.22136	.85890	10.54110
R_man	Equal variances assumed	5.478	.037	.591	12	.565	.70000	1.18445	-1.88069	3.28069
	Equal variances not assumed			.958	9.000	.363	.70000	.73106	-.95377	2.35377
R_money	Equal variances assumed	.374	.552	.640	12	.534	.80000	1.25033	-1.92424	3.52424
	Equal variances not assumed			.605	5.011	.572	.80000	1.32330	-2.59948	4.19948
R_material	Equal variances assumed	18.000	.001	2.828	12	.015	4.20000	1.48492	.96463	7.43537
	Equal variances not assumed			4.583	9.000	.001	4.20000	.91652	2.12670	6.27330

a. Quintile = 1.00

4.2) quintile 2

Group Statistics^a

		School Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Readiness	1.00		42	26.0000	8.04257	1.24100
	.00		93	27.3548	7.62383	.79055
R_man	1.00		42	18.4286	5.60114	.86428
	.00		93	17.9462	4.63532	.48066
R_money	1.00		42	4.3095	1.74591	.26940
	.00		93	4.4409	2.43374	.25237
R_material	1.00		42	7.9762	3.26465	.50375
	.00		93	9.7742	3.03648	.31487

a. Quintile = 2.00

Independent Samples Test^a

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Readiness	Equal variances assumed	.005	.946	-940	133	.349	-1.35484	1.44179	-4.20663	1.49696
	Equal variances not assumed			-921	75.488	.360	-1.35484	1.47141	-4.28573	1.57605
R_man	Equal variances assumed	4.634	.033	.524	133	.601	.48233	.92084	-1.33905	2.30372
	Equal variances not assumed			.488	67.410	.627	.48233	.98894	-1.49138	2.45605
R_money	Equal variances assumed	9.493	.003	-.315	133	.753	-.13134	.41723	-.95661	.69394
	Equal variances not assumed			-.356	107.604	.723	-.13134	.36914	-.86307	.60040
R_material	Equal variances assumed	.154	.695	-3.111	133	.002	-1.79800	.57792	-2.94110	-.65490
	Equal variances not assumed			-3.027	74.244	.003	-1.79800	.59406	-2.98162	-.61439

a. Quintile = 2.00

4.3) quintile 3

Group Statistics^a

	School Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Readiness	1.00	89	31.6404	7.65335	.81125
	.00	93	28.5914	7.39159	.76647
R_man	1.00	89	19.9213	4.83882	.51291
	.00	93	18.6882	4.36632	.45277
R_money	1.00	89	6.1685	1.99565	.21154
	.00	93	4.7204	1.83780	.19057
R_material	1.00	89	10.4831	3.61849	.38356
	.00	93	10.1828	3.49828	.36275

a. Quintile = 3.00

Independent Samples Test^a

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Readiness	Equal variances assumed	.006	.938	2.734	180	.007	3.04905	1.11521	.84848	5.24962
	Equal variances not assumed			2.732	178.885	.007	3.04905	1.11607	.84670	5.25141
R_man	Equal variances assumed	1.157	.284	1.807	180	.073	1.23318	.68262	-.11378	2.58014
	Equal variances not assumed			1.802	176.226	.073	1.23318	.68416	-.11703	2.58338
R_money	Equal variances assumed	.454	.501	5.095	180	.000	1.44811	.28420	.88731	2.00891
	Equal variances not assumed			5.086	177.176	.000	1.44811	.28472	.88623	2.00999
R_material	Equal variances assumed	.510	.476	.569	180	.570	.30035	.52753	-.74060	1.34130
	Equal variances not assumed			.569	178.913	.570	.30035	.52793	-.74142	1.34212

a. Quintile = 3.00

4.4) quintile 4

Group Statistics^a

	School Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Readiness	1.00	63	29.6349	5.32281	.67061
	.00	31	27.5161	7.37957	1.32541
R_man	1.00	63	20.7302	3.57954	.45098
	.00	31	17.5806	4.52235	.81224
R_money	1.00	63	5.3651	1.93692	.24403
	.00	31	5.0323	2.35915	.42372
R_material	1.00	63	8.4444	3.03090	.38186
	.00	31	9.4194	2.69288	.48366

a. Quintile = 4.00

Independent Samples Test^a

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Readiness	Equal variances assumed	5.616	.020	1.591	92	.115	2.11879	1.33181	-5.2629	4.76387
	Equal variances not assumed			1.426	45.871	.161	2.11879	1.48541	-8.7140	5.10898
R_man	Equal variances assumed	8.385	.005	3.670	92	.000	3.14951	.85825	1.44495	4.85407
	Equal variances not assumed			3.390	49.091	.001	3.14951	.92904	1.28263	5.01640
R_money	Equal variances assumed	.872	.353	.728	92	.468	.33282	.45721	-.57524	1.24088
	Equal variances not assumed			.681	50.513	.499	.33282	.48896	-.64904	1.31469
R_material	Equal variances assumed	.112	.739	-1.519	92	.132	-.97491	.64170	-2.24939	.29957
	Equal variances not assumed			-1.582	66.546	.118	-.97491	.61623	-2.20506	.25524

a. Quintile = 4.00

4.5) quintile 5

Group Statistics^a

	School_Organize	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Readiness	1.00	32	34.4375	7.36135	1.30132
	.00	3	33.3333	13.27906	7.66667
R_man	1.00	32	21.3750	4.36075	.77088
	.00	3	21.0000	5.19615	3.00000
R_money	1.00	32	6.4063	1.62360	.28702
	.00	3	7.0000	3.46410	2.00000
R_material	1.00	32	11.6563	2.70733	.47859
	.00	3	10.3333	4.61880	2.66667

a. Quintile = 5.00

Independent Samples Test^a

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Readiness	Equal variances assumed	3.254	.080	.233	33	.817	1.10417	4.73872	-8.53683	10.74517
	Equal variances not assumed			.142	2.117	.899	1.10417	7.77632	-30.64642	32.85476
R_man	Equal variances assumed	.119	.733	.141	33	.889	.37500	2.66634	-5.04971	5.79971
	Equal variances not assumed			.121	2.272	.914	.37500	3.09746	-11.53342	12.28342
R_money	Equal variances assumed	7.644	.009	-.549	33	.586	-.59375	1.08073	-2.79251	1.60501
	Equal variances not assumed			-.294	2.083	.796	-.59375	2.02049	-8.96294	7.77544
R_material	Equal variances assumed	2.326	.137	.766	33	.449	1.32292	1.72676	-2.19020	4.83603
	Equal variances not assumed			.488	2.131	.671	1.32292	2.70927	-9.67469	12.32052

a. Quintile = 5.00

This is Mendeley biography

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายกาญจนวัฒน์ พรหมหา
วัน เดือน ปี เกิด	22 พฤษภาคม 2539
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (เคมี) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2562
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรุงเทพฯ
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษา

